bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)
Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMA 5 MAYIS 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1761,

ABD'DEN SONRA FEDERAL ALMANYA DA TÜRKİYE EKONOMİSİ ÜZERİNDEKİ DENETİMİ AZ BULUYOR

SAM ve HANS amcalar elele

★ OECD Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumunun kapsamının genişletilmesi konusunda, ABD ve Federal Almanya aynı görüşü paylaşıyor

★ Federal Almanya Ekonomik İşbirliği Bakanı Offergeld, Müezzinoğlu ile yaptığı görüşmede «Türkiye'nin sıkıya alınması» konusu üzerinde durdu

★ Müezzinoğlu, Ortadoğu'nun ekonomik açıdan kazandığı önem karşısında Federa Almanya ile geliştirilen işbirliğinin daha çok işlerlik kazandığını söyledi.

HABER MERKEZİ

ABD'nin Türkiye ekonomisi üzerindeki mali denetimi az bulmasından sonra, Federal Almanya Ekonomik İşbir-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

★ ECEVİT, «BULGARİSTAN HİÇBİR POLİTİK ÖNGÖRÜ VE KOŞUL İLERİ SÜRMEKSİZİN İKİ ÜLKE ARASINDAKİ TİCARİ İLİŞKİLERİN GELİŞTİRİLMESİNİ İSTİYOR VE BU KONUDA ÖZEL BİR ÖNEM GÖSTERİYOR» DEDİ

Bulgaristan Türkiye'ye azami ölçüde elektrik verecek

Ecevit'in Bulgaristan gezisi ile ilgili ayrıntılı haber 4. sayfada

Adalet Bakanlığı MHP K. Maraş Milletvekili Özbaş'ın dokunulmazlığının kaldırılmasını istedi

★ K. MARAŞ SAVCISININ YAZISI ADALET BAKANLIĞINA GELDİ VE GEREKLİ İŞLEMLER YAPILIP MECLİS BAŞKANLIĞINA BAŞVURULDU

★ KAHRAMANMARAŞ, MHP MİLLETVEKİLİ MEHMET YUSUF ÖZBAŞ, ADLİYE'YE GELEREK SAVCI CELAL MİMAROĞLU VE OĞLUNU TUTUKLAYAN YARGICI TARTAKLAMIŞTI

ANKARA (A.A.)

Kahramanmaraş MHP Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş'ın dokunulmazlığının kaldırılması için Adalet Bakanlığı, Millet Meclisi Başkanlığına dün başvurmuştur.

Kahramanmaraş Cumhuriyet Savcılığı'nın Mehmet Yusuf Özbaş'ın dokunulmazlığının kaldırılmasını isteyen yazısı, Adalet Bakanlığına gelmiş ve gerekli işlemler tamamlanmıştır.

Bilindiği gibi, Kahramanmaraş MHP Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş'ın oğlunun tutuklanması üzerine kahramanmaraş Adliye binasına gelerek, Savcı Celal Nuri Mimaroğlu ile oğlunu tutuklayan Yargıçı tartakladığı iddiasıyla, dokunulmazlığının kaldırılması, Yargıç ve Savcıların davacı olmaları üzerine istenmişti.

ÇUK

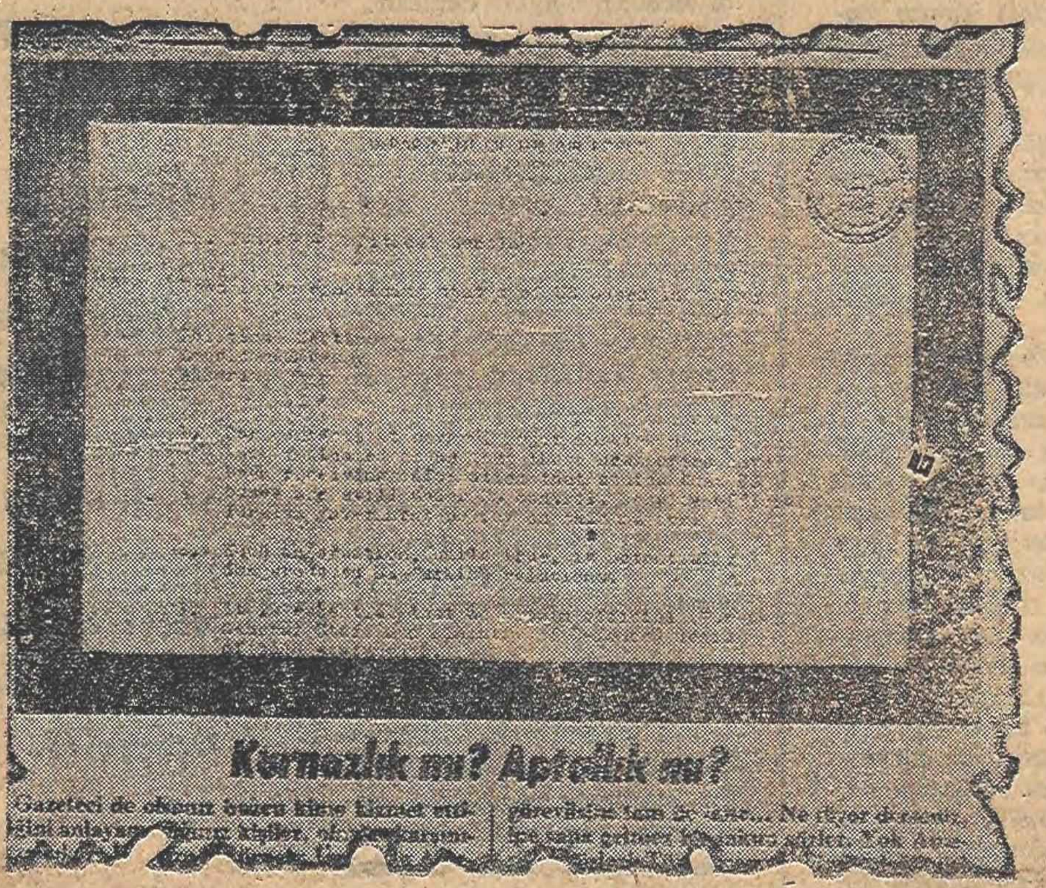
MAHKEME SALONU

1 Mayıs gösterisi için soruşturma açılıyormuş.
Keyifleri bilir.
Yalnız,
300 bin sanık
için
mahkeme salonu
olsa olsa
gene
1 Mayıs Alanı
olur.

A. E.

Üsler, ABD denetiminde çalışmalarını sürdürüyor

★ ABD, ÜSLERİN FAALİYETİNİ TÜRKİYE GENELKURMAY BAŞKANI VE SAVUNMA BAKANINA YALANLATMAK İSTİYOR

25 Nisan tarihli Hürriyet Gazetesinde söz konusu yazının yayınlanan fotokopisi

Yazının tam çevirisi şöyle:

Konu: Türkiye'deki ABD üslerinin statüsüyle ilgili sızan haberler

Gönderilen yer: Amerikan Elçiliği Politik Dairesi

ANKARA

1. Birçok Türk gazetesiyle (kurduğumuz) ilişkiler, bize göstermiştir ki, bu gazeteler, Türk Hükümetinin bu konudaki resmi politikasına rağmen, mevcut üslerin hâlâ ABD kontrolünde olduğuna dair haberler edinmektedirler.

2. Bu haberler, doğru olmakla birlikte, Türk-ABD ilişkileri açısından son derece tehlikelidir.

3. Bu haberlerin resmi bir yalanlamasını (Türkiye Genelkurmay Başkanlığı ve Savunma Bakanlığı'ndan) sağlamanız mutlaka gereklidir.

ALBAY ALBERT T. RUSSEI

Bu belge üzerinde söylenecek çok şey var. Örneğin MC liderleri, Demireller, Türkeşler, Erbakanlar, demek ki, zamanında, açıkça yalan söylemişler. Sonra, bugünkü durum... Kim diyordu «ABD üsleri çalışmıyor» diye? Bir başka nokta ,ABD, bu cüreti nereden alıyor? Adamlar, açıkça, bu doğru haberleri «Türkiye Genelkurmay Başkanına ve Savunma Bakanına yalanlatın» diyorlar... ABD Silahlı Kuvvetleri, yoksa bu alışkanlığı Demirellerin, Türkeşlerin zamanında mı edindi? Bu küstah tavır, bu belge, açıklanmaya muhtaç noktalarla dolu. Sanırız, böylesi önemli bir konuyu açıklayacak yetkililer vardır. Ve bu, kendilerinden beklenmektedir.

HABER MERKEZİ

ABD Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından, TUSLOG Politik Dairesi'nin uyarısıyla Amerikan Elçiliği Politik Dairesine gönderilen bir yazıda, Türkiye Genelkurmay Başkanı ve Savunma Bakanı'nın Türkiye'deki ABD üslerinin faaliyetlerini sürdürdüğü yolunda Türk basınında çıkan bazı haberleri yalanlamalarının sağlanması istenmiştir.

Tuslog Merkezî Politik Dairesi'nin uyarısı ile hazırlanan ve ABD Hava Kuvvetleri Komutanlığının antetli kâğıdıyla Amerikan Büyükelçiliği Politik Dairesine gönderilen yazıda, ABD üslerinin Türkiye'de faaliyetlerini sürdürdüğü kabul edilmekte, bazı Türk gazetecilerinin bu üslerin faaliyetleriyle ilgilendiklerine değinilmektedir. Albay Albert T. Russel imzasını taşıyan yazıda, «Bu haberler doğru olmakla birlikte, Türkiye - ABD ilişkileri açısından

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Ambargo kararının Temsilciler Meclisi'nde zorlanacağı bildiriliyor

★ ABD Temsilciler Meclisi ve Senatosunda ambargoyu kaldırma kararının değişikliğe uğrayarak çıkabileceği bildirildi

ANKARA (ANKA)

ABD Temsilciler Meclisi ve Senatosunda Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılması yolunda Başkan Carter tarafından yapılan ve Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonunda bir oy farkla benimsenen önerilerin «zorlanacağı» ve Panama Kanalı anlaşmasının onaylanmasında olduğu şekilde bazı değişiklik ve rezervlerle kabul edilebileceği belirtilmektedir. Bu durumda, daha önce 15 Mayıs'a kadar bitirileceği konusunda teminat verilmiş olan görüşmelerin bir süre daha uzayabileceği kaydedilmektedir.

ABD Kongresinde Carter'in önerilerinin gecikmesi ya da değiştirilmesi olasılığının güç kazanması karşısında Türkiye ve ABD Dışişleri Bakanlıklarında yüksek düzeyli toplantıların yapıldığı ve bu toplantılarda, çeşitli durumlar karşısında benimsenecek tutumların saptanması-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Ecevit, dış temaslardan sonra yurtiçi gezilerine çıkacak

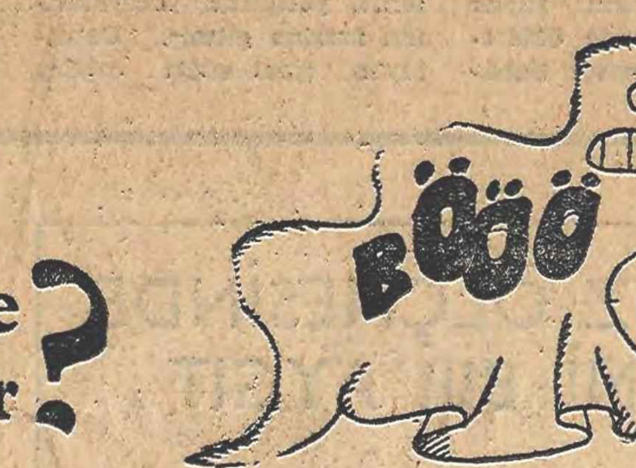
ANKARA, (ANKA)

Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in dış gezilerini tamamladıktan sonra haziran ayı içerisinde doğu illerinden başlamak üzere yurtiçi geziler yapacağı bildirilmektedir.

Ecevit'in bu gezileri sırasında CHP ve Hükümet Programı doğrultusunda doğu illerinde yapılacak olan yatırımlar konusunda konuşmalar yapacağı, bilgiler vereceği belirtilmektedir.

Öteyandan Kültür Bakanlığı bünyesinde de doğu illerinde çeşitli gösteriler yapılması konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardım-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Avrupa'nın üzerinde bir hayalet dolaşıyor?

Adana'da faşistlerin vurduğu genç öldü

HABER MERKEZİ

Önceki gece saat 22.00 sularında Adana Eğitim Enstitüsünde çıkan olay sırasında faşistler tarafından bıçakla ağır şekilde yaralanan **Tekin Ersöz** adlı öğrenci dün sabah saat 03.00'te hayatını kaybetmiştir.

Okul dağılımı sırasında Cemalpaşa Köprüsü yakınlarında 400 kişilik bir faşist grubunun saldırısına uğrayan yaklaşık 30-40 kadar ilerici öğrenciden **Tekin Ersöz** adındaki Adana Eğitim Enstitüsü gece bölümü 1. sınıf (F.K.B.) öğrencisi göğsünden bıçakla ağır şekilde yaralanmıştır.

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Numune Hastanesi Göğüs Cerrahisine kaldırılan **Tekin Ersöz** tüm çabalara karşın dün sabaha karşı saat 03.00 de hayatını kaybetmiştir.

Bilindiği gibi sıkı polis denetimi altında öğretimini sürdüren Adana Eğitim Enstitüsünün açıldığı gün yine faşistlerin saldırısına uğrayan devrimcilerden 2'si ağır 8 kişi yaralanmıştı.

★ Öte yandan, yine önceki akşam saat 22.00 sularında Adana Ticaret Lisesi gece bölümünde çıkan çatışmada **Mikail Şahin** adlı bir öğrenci başından taş ve sopa ile ağır şekilde yaralanmıştır.

ANKARA

★ Halkevleri'nin Hacıdoğan Mahallesindeki şubesine dün gece patlayıcı madde atılmıştır. Pat-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

İstanbul Nükleer Enerji Merkezinde çalışan MHP ve Ülkü Ocaklı komandoların bir bölümünün işine son verildi

★ MC DÖNEMİNDE SÖZLEŞMELİ OLARAK ALINAN KOMANDOLARIN SÖZLEŞMELERİ 1 MAYIS'TAN SONRA YENİLENMEDİ...

★ İŞTEN ATILANLAR ARASINDA ESKİŞEHİR ÜLKÜ OCAKLARI ESKİ BAŞKANI RECAİ DELİBAŞOĞLU İLE SAHTE POLİS KİMLİĞİ TAŞIMAKTAN YAKALANAN İLHAN ŞAHİN DE BULUNUYOR...

İSTANBUL (İSTA)

Pazarcık, Malatya ve Ankara Devlet Mimarlık Mühendislik Yüksekokulu (ADMMA) ilerici öğrencileri üzerine atılan bombaların Başbakan **Bülent Ecevit** ve İçişleri Bakanı **İrfan Özaydınlı** tarafından Nükleer Araştırma Merkezlerinde yapıldığının açıklanmasından sonra, MC döneminde İstanbul Nükleer Araştırma Merkezine alınan MHP ve Ülkü Ocaklı komandoların bir kısmının işine son verildiği saptanmıştır. Sözleşmeli olarak alınan, 1 Mayıs'tan itibaren sözleşmeleri yenilenmeyerek işten atılanlar arasında Eskişehir Ülkü Ocakları Derneği eski Başkanı Recai Delibaşoğlu ile sahte polis kimliği taşımaktan yakalanan **İlhan Şahin'in** de bulunduğu öğrenilmiştir.

Bilindiği gibi MC döneminde Küçükçekmece semtinde bulunan Nükleer Araştırma Merkezi'ne atanan E-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Yeni Talim Terbiye Kurulu üyeleri belli oldu

ANKARA (İSTA)

Milli Eğitim Bakanlığında görevden alınan Talim Terbiye Kurulu üyelerinin yerlerine atananlar belli olmuştur. Üyeliklere Ortaöğretim Genel Müdürü Hüseyin Işık, İstanbul Kabataş Erkek Lisesi Öğretmeni Vahit Başar, Gazi Eğitim Enstitüsü eski Müdürü İhsan Öğüç, Ankara Mimar Kemal Lisesi eski öğretmeni Turan Yiğit ve Ege Üniversitesi öğretim görevlisi Dr. Erdoğan Okyay'ın atanmalarına ilişkin karar-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Doç. Server Tanilli Londra'ya gönderildi

İSTANBUL, (İSTA)

Evinin önünde faşist komandolar tarafından pusuya düşürülerek vurulan İstanbul Üniversitesi Anayasa Hukuku Doçentlerinden **Server Tanilli** dün tedavisine devam edilmek üzere Londra'ya gönderilmiştir.

Bir aya yakın bir süredir Haydarpaşa Göğüs Cerrahisi'nde tedavi edilmekte olan **Server Tanilli'nin** tedavisine önce «London Hospital» da devam edilecektir. Öğrenildiğine göre Tanilli, daha sonra «Stok Mendebil» adlı sağlık kuruluşuna nakledilecektir. Buradaki tedavinin de 6 ay kadar süreceği belirtilmiştir.

Tanilli'nin doktoru **Gençay Gürsoy** felç halinin devam ettiğini ve herhangi bir değişiklik bulunmadığını belirtmiştir. **Server Tanilli** ile beraber Doç. Dr. Gençay

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Alt Komisyon vergi tasarısı ile ilgili görüşmelerini tamamladı

★ HAZIRLANAN RAPOR BUGÜN MECLİS PLAN KOMİSYONUNA VERİLİYOR

★ CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, aracıların ve toptancıların küçük esnafın sırtından vergi kaçırmalarının önleneceğini söyledi.

HABER MERKEZİ

Yeni vergi kanunu tasarısını inceleyen Millet Meclisi Plan Alt Komisyonu, bugün öğleden sonra raporunu Millet Meclisi Plan Komisyonu'na verecektir.

Yeni vergi kanunu tasarısının «esasen sosyal içerikli bir yasa önerisi olduğunu» öne süren Alt Komisyon üyelerinden Nevşehir CHP Milletvekili Yaşar Ke[illegible] Yüksekli, «Alt Komisyon olarak, tasarının bu özelliğini biraz daha genişlettik» demiştir.

Yasa önerisi ile ilgili olarak kamuoyunda açılan tartışma ve yapılan eleştirileri de gözönünde bulundurduk-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

haftalık
onat kutlar

1 Mayıs'ın ardından

Kırmızı görmüş boğa gibi birtakım adamlar. Bütün dertleri, «1 Mayıs günü Taksim'deki kırmızı flama ,pankart ve bayraklar». Ellerinden gelse Kızılırmak'ın, Kızılcahamam'ın, Kızıldere'nin adını değiştirecekler. Ama olmuyor bir türlü. Kızıl'ı «yeşil» yapsan bir sürü terslik. Kızılırmak Yeşilırmak olacak, o da öbür Yeşilırmak'la karışacak. Kızılcahamam'ı «Yeşilcehamam» yapamazsın. O yörede o kadar az yeşillik var ki. Kızıldere'yi de değiştiremiyorlar. Oradaki kan temizlenmiyor ki bir türlü.

Boğaları biliyoruz, tosuncukları. Şimdi «koç» ta saldırıyor kırmızıya. Boynuzları kırılıncaya kadar uğraşacak.

Dolmuş'ta adam veryansın ediyor Ecevit Hükümeti'ne. Otomillere konan yeni vergilerden yakınıyor. «O kadar umut dedi simit dedi, şimdi gene biz ezileceğiz...» diyor. Birden dönüp sordum: Araban mı var arkadaşım? Şaşırdı ve doğruyu söyledi: «Hayır. Yok.» Sonra, da hiç bir şey olmamış gibi şoförle kurduğu vatan cephesini milliyetçi görüşlerle savunmaya devam etti. 12 Mart günlerinde ordan burdan adam kaçırılırken Bakırköylü bir kundura tamircisi gazeteye demeç vermişti: «Kızımı okula göndermiyorum. Ne olur ne olmaz belki anarşistler kaçırır...» Bu yoksul esnafı birtakım hinoğlu hinler inandırmışlardı kızının kaçırılacağına. 1 Mayıs öncesinde, ileri zekâlı sağcı gazete kurmayları bu taktiği işlediler: «Komünistler 1 Mayıs günü her tarafı talan edecekler. Aman şehirde durmayın...» Ve tedbirli burjuvalar da, bir gün önceden kenti terkederek kendilerini kırlara ve doğaya teslim ettiler: çimenlerde yuvarlandılar. Yeşillik sevgisinin MC iktidarları döneminden kalma tarihsel kökenleri var anlaşılan.

Onlarla birlikte terörist gruplar da kaleyi boş bırakınca, işçi-emekçi takımı Oya Baydar'ın deyimiyle «iki gol birden attı...» Hem geçen yılın kanlı provokasyonunu düzenleyen faşistlere ve emperyalistlere, hem de provokasyon ortamını yaratan terörcülere. Şimdi kanlı bir kupa kazanmak için rövanşı bekliyorlar ama yeryüzünün en yanılmaz hakemi tarih işaret ediyor: Mücadeleyi hiç bir zaman kazanamıyacaklar.

Bir sağcı gazete manşet atıyor: «İstanbulu 1. Ordu Korudu». Orduyu kendi sınıfsal çıkarlarının mahalle bekçisi sanan böyle kafalar için normal bir çıkarım. Ama nedense fotoğraflar onları yalanlıyor. Bütün fotoğraflarda mavi bereli jandarmalarla polislerin kaygısı alandaki topluluğa değil. dışardan gelecek müdahale ve kompioyla ilgili görünüyor. Bir başka sağcı gazetenin manşetinde de «1 Mayıs'a Gölge Düştü» cümlesini okuyunca benim de içime bir kurt düştü. Açtık MHP'nin büyük Ankara mitinginin yapıldığı günkü gazeteleri. O gün de mitingde önemli bir olay olmamış ama onun dışında bir sürü yaralama, öldürme, kavga kıyamet. Ama 1 Mayıs'a gölge düşüren sağcı gazetenin o günkü nüshasında hiç öyle gölge falan yok. Ortalık günlük güneşlik. Bu ileri zekâlılar Türk halkını Başkan Johnson gibidir sanıyorlar. Hani aynı zamanda iki işi birden yapamaz, dün yazdıkları ile bugün yazdıklarını karşılaştırmaz sanıyorlar. 1 Mayıs Alanı'nda, 1977 Mayısında öldürülen devrimcilerin üstüne ne kadar gazetelerinizi örterseniz örtün, halkımız unutmayacak katilleri, ve ölülerimize kâğıttan kefen hazırlayanları.

Kırmızı görünce saldıran tüm yaratıklara bir çift sözüm var bugün: Alanlar, caddeler, sokaklar, fabrikalar, kentler, köyler, kırlar kanla, kırmızı Mayıs gelincikleriyle, bayraklarla, flamalar, pankartlarla kızardıkça sizin yüzünüz yemyeşil olacak. Kendi zehriniz öldürecek sizi. Ve Türkiye işçi sınıfı sizi tarihin karanlık bir köşesine mutlaka gömecek. Çünkü bir gün, korkudan kaçıp gittiğiniz kırlardan da ellerinde kırmızı bayrakları ve flamaları ile gene bizimkilerin geldiklerini göreceksiniz. Çırpınmayın boşuna. Ya da çırpının: Bataklıkta çırpındıkça daha çabuk gömülürsünüz.

FAŞİST KATİLLER AÇIĞA ÇIKARILMALIDIR

Mustafa GAZALCI
CHP DENİZLİ MİLLETVEKİLİ

FAŞİSTLERİN, İLERİCİLİĞİN SİMGESİ OLMUŞ BU KİŞİLERİ SEÇİP VURMASI, BİRİNİ ÖLDÜRÜP ÖBÜRÜNÜ FELÇLİ BIRAKMASI BİR RASTLANTI DEĞİLDİR. AMAÇLARI, ANAYASA'NIN ÜÇ TEMEL ÖĞESİNDEN OLAN YARGI ERKİNİ İŞLETMEMEK, KİTLELERDE GÜVENLİK AÇISINDAN BIKKINLIK, SİNDİRME VE KORKU YARATARAK, SÖMÜRÜLERİ İÇİN EN RAHAT ORTAM OLAN FAŞİZMİ KURMAKTIR.

SAVCI DOĞAN ÖZ, YILMADAN FAŞİST YUVALARIN ÜZERİNE YÜRÜDÜĞÜ, CUMHURİYET YASALARINI EKSİKSİZ UYGULADIĞI İÇİN ÖLDÜRÜLDÜ. DİLERİZ Kİ, YİĞİT SAVCI DOĞAN ÖZ'ÜN ÖLÜMÜ, DEĞERLİ BİLİM ADAMI SERVER TANİLLİ'NİN VURULUP FELÇLİ BIRAKILMASI, DEMOKRASİ DÜŞMANI ÖRGÜTLÜ FAŞİST GÜÇLERİ ORTAYA ÇIKARMADA YARDIMCI OLSUN

Yurdumuzda sürüp gelen siyasal cinayetler, toplu öldürmeler, son örnekleriyle de görüldüğü gibi sıradan olaylar değildir.

Bu olayların bilinçli ve planlı bir biçimde, ülkemizde demokrasiyi yıkıp faşizmi getirmek isteyen örgütlü güçler tarafından işlendiğini, Ankara Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün öldürülmesi ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Kürsüsü Doçenti Server Tanilli'nin kurşunlanması göstermiştir.

Faşistlerin, ilericiliğin simgesi olmuş bu kişileri seçip vurması, birini öldürüp öbürünü felçli bırakması bir rastlantı değildir.

Amaçları, Anayasa'nın üç temel öğesinden olan yargı erkini izletmemek, kitlelerde güvenlik açısından bıkkınlık, sindirme ve korku yaratarak, sömürüleri için en rahat ortam olan faşizmi kurmaktır.

FAŞİST KURULUŞLAR HEMEN KAPATILMALIDIR

Bu yüzden saldırılara sıradan olaylarmış gibi bakmak, sadece suçu işleyen kuklaları arayıp yakalayarak perde arkasındaki emir veren örgütlü güçlerin üstüne gitmemek yanlış olur. Suçlularla birlikte bu gizli örgütler ortaya çıkarılmalı, dağıtılmalı, su yüzündeki yardımcı faşist kuruluşlar yeni olayların çıkmasını, cinayetlerin işlenmesini beklemeden kapatılmalıdır.

Savcı Doğan Öz de, bilim adamı Server Tanilli de kendi alanlarında faşizme karşı yılmadan savaşan, ezilen halkının mutluluğunu isteyen insanlardı.

Doğan Öz, daha 1968 yılında Konya'da gerici, akımlara öncülük eden «Mücadele Birliği» hakkında soruşturma açmış, sonunda adı geçen dernek kapanmış yöneticileri tutuklanmıştır.

Egemen sınıfların tüyler ürpertici bir biçimde öldürttükleri büyük sanatçı Sabahattin Ali dosyasını incelemiş, bu konudaki usulsüzlükleri ortaya çıkartmıştır.

Türk Dil Kurumu üyesi olan Doğan Öz, 1970 yılında Türk Hukuk Kurumu tarafından «Yılın Hukukçusu» seçilmiştir.

Aydın bir hukukçu olarak Türkiye'de ilk kez Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Anayasaya aykırı olduğunu söyleyerek imza kampanyası açmıştır.

Denizli'de çalıştığı yıllarda, yolsuzluk dosyalarının üzerine gitmiş, Danıştay'ın iptal ettiği çağdışı ders kitaplarının toplatılmasını sağlamak için dava açmıştır.

Son olarak Doğan Öz 19.1.1978 günü, Ankara Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi Levent Özyörük'ü öldüren katilin yakalanması için Site Yurdu'nu aratmış ve katili yakalatmıştı.

Komandoların barındığı Site Yurdu'nun aranması bazı kişi ve kuruluşları son derece rahatsız etmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Grup Başkanvekili İhsan Kabadayı, Millet Meclisi'nin 25.1.1978 gün ve 97. birleşiminde, Site Yurdu'nun aranmasını ve Doğan Öz'ü Meclise getirmiş, aynen şöyle demiştir:

«Sayın Savcıyı, kâhinler mi çağırdı, falcılar mı çağırdı, eren evliyalardan mı istimdat etti? Bu tabancayı, bıçağı nasıl bulunduğunun endişesini, şüphesini taşıdığımızı yüce Meclise ve mesul hükümete bildiriyorum.

Polisin bizzat şahidi olup ifade ettiği durum, Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün maksatlı, kasıtlı bir tertibin içine girmiş olduğunun üzüntüsünü, şüphesini yaşıyoruz...»

Değerli hukukçu Doğan Öz'ü komando yuvası Site Yurdunu aramaya kâhinler, falcılar çağırmadı, evliyalar yardım etmedi, Doğan Öz'ü oraya demokrasi düşmanlarına karşı, cumhuriyete, yasalara, bilime bağlılığı çağırdı.

Doğan Öz'ün katiline de kâhinler, falcılar, evliyalar yardım edip cinayeti işletmedi.

SORUMLULAR ORTADADIR

Doğan Öz'ü öldürenleri, Doçent Server Tanilli'yi vuranları demokrasi ve Anayasa düşmanı güçler harekete geçirmiş ve onlara bu güçler yardım etmiştir.

Kimlerin maksatlı, kasıtlı ve tertip içinde olduğu apaçık ortadadır.

Anayasa Kürsüsü Doçenti Server Tanilli, 7 Nisan 1978 günü «Emperyalizme ve faşizme karşıyım. Tam bağımsız ve gerçekten demokratik bir Türkiye'den yanayım» dediği için vuruldu.

Savcı Doğan Öz, yılmadan faşist yuvaların üzerine yürüdüğü, cumhuriyet yasalarını eksiksiz uyguladığı için öldürüldü.

Dileriz ki, yiğit Savcı Doğan Öz'ün ölümü, değerli bilim adamı Server Tanilli'nin vurulup felçli bırakılması demokrasi düşmanı örgütlü faşist güçleri ortaya çıkarmada yardımcı olsun.

YORUM oya baydar

Özgürlükleri isteme özgürlüğü

Önümüzdeki günlerde, en önemli tartışma konularından birinin de, «özgürlükleri isteme özgürlüğü» olacağı anlaşılıyor.

1 Mayıs kutlamaları sırasında, alanın en kalabalık olduğu bir anda, birden tüm alanı dev pankartlarla kaplayan ve yüzbinlerce sesin birden haykırdığı istem «Türkiye Komünist Partisine Özgürlük»tü. Böylece de, olmayan demokratik özgürlükleri isteme özgürlüğü, Türkiye'de böyle bir konuda, bu boyutlarda ilk kez kullanılmış oluyordu.

1 Mayıs'ın olaysız sona ermesinden duyulan memnuniyet ve heyecan geçer geçmez, hükümet içindeki ve dışındaki sağ, ateş püskürmeye, tehdit yağdırmaya başladı. Kimisi, bu istem dile getirildiği için Türkiye'nin halini acınası ve ağlanacak buldu; kimisi İstanbul'un kızıllara terkedildiğini iddia etti ve hükümeti suçladı; kimisi bu olaydan ibret alınmasını istedi. İstanbul Valisi de, yaptığı açıklamada, bir tehdit savurdu: Tüm törenin filme alındığını, fotoğraflarla tesbit edildiğini ve bazı yasa dışı slogan söyleyenler hakkında soruşturma açılacağını bildirdi. Böylece, geçen yıl 1 Mayıs törenlerine hakim olan «İşçi Sınıfı Partisine Özgürlük» sloganı yerine, bu defa «İşçi Sınıfı Partisi»nin adı konduğu ve «Türkiye Komünist Partisine Özgürlük» dendiği için, demokrasi anlayışları, komünizm kavram ve sözcüğünün sınırında, hatta bu sınıra yüzlerce metre kala sona erenler, eleştiriden, saldırıdan tehdide kadar giden bir tavır içine girdiler.

Oysa aynı anlarda, Başbakan Ecevit, kendisine bu konuyla ilgili olarak yöneltilen bir soruya, «Türkiye'de bazı özgürlükler yoktur, özgürlükleri isteme özgürlüğünü kısıtlayamayız» cevabını veriyordu. Her ne kadar, daha sonra, bu istemi dile getirdiği ileri sürülen bazı dernekler hakkında, böylesine bir demokrasi anlayışıyla tutarlı olamayacak, bağdaşamayacak nitelemeler yapıyor, bunların ne olduklarının açığa çıktığından falan söz ediyorsa da, Ecevit'in «özgürlüklerin istenmesini isteme özgürlüğünü kısıtlayamayız» tavrı önemliydi. Ve örneğin bu sözler bir İstanbul Valisinin tehditleriyle çatışıyordu. Vali «yasa dışı slogan» terimini kullanıyordu. Mantığı basitti ve şöyleydi: Türkiye Komünist Partisi, bugün için 141-142. maddelerin varlığı yüzünden yasa dışıdır. O zaman bu partinin yasallaşmasını istemek de yasa dışı sayılır.

Böyle bir akıl yürütmenin ve ardından gelen acele tehdidin hiçbir hukuksal dayanağı yoktur. O zaman, şöyle de düşünülebilir: Madem ki ölüm cezaları yasada vardır, ölüm cezalarının kaldırılmasını istemek yasaya karşı gelmektir ve suçtur. Veya genel grev yasalarla engellenmiştir, yasaktır, şu halde genel grev istemi suçtur. vs...

1 Mayıs'ta, 1 Mayıs Alanında bulunan herkesin gördüğü gibi, yüzbinler, Türkiye Komünist Partisi'nin yasallaşmasını, özgürlüğe kavuşmasını istemişlerdir. Yaratılmak istenen hava ne olursa olsun, bu, suç falan değildir. Aksine, yerine getirilmemesi, şimdilik yasalarda olmasa bile kamu vicdanında suç olacak bir demokratik istemdir.

Demokratik istem diyoruz, çünkü Türkiye Komünist Partisinin yasallaşmasını isteyen herkesin komünist olması gerekmez bu istemi dile getirmesi için; gerçek bir demokrat olması yeterlidir. Komünist Partisi'nin yasal olmadığı bir burjuva demokrasisinde, demokrasinin bir ayağının topal olduğu bilinen bir gerçektir. Çağımızda gerçek bir demokrat, gerçek bir ilerici komünist olmayabilir ama anti-komünist, yani komünizm düşmanı olamaz. O zaman onun demokratlığı sahtedir, sözdedir, Türkiye usulüdür. Tıpkı, 78 yaşındaki koyu Halk Partili yaşlı teyzemin, «Canım şimdi ne gereği var Komünist Partisi'nin, lâzım olsa hükümet bunu da yapardı elbette» mantığında olduğu gibi...

Bugün Türkiye'de demokrasinin gelişmesinin önündeki yasal engeller işçi sınıfının öncülüğünde, tüm demokrat güçlerin kararlı zorlamalarıyla yıkılmaktadır. Yasalar ve yasaklar ebedî olarak yaşasaydı, insanlık halen taş devrinde olurdu veya hâlâ şeriat usulüne göre kadılar yargılardı sanıkları.

Ama uzay çağındayız, 20. yüzyılı sona erdireceğiz neredeyse. Özgürlükleri isteme özgürlüğünü bile kısıtlamaya çalışan zihniyet, özgürlüklerin istenmesini bile suç sayan zihniyet, açık açık veya beyninin gizli bir köşesinde, faşizm tohumları saklayan zihniyettir. Türkiye Komünist Partisine özgürlük istemini dile getirenler, bu zihniyete karşı durarak da demokratik görevlerini yerine getirmektedirler.

tıp ve sağlık

GÜNÜMÜZ İNSANININ HASTALIĞI: ÜLSER

Ülser tıpta yara anlamına gelir. Yani pekala insanın bacağında da ülser olabilir. Ama ülser denildiğinde mide ve oniki parmak barsağı denilen ulkuslar yani yaralar anlaşılır. Bu yaraların asitle ve yenilen besinlerle devamlı irtibatlı olması kapanmalarını güçleştirir.

Ülserler ağrı yapar. Bu ağrı günün belirli saatlerinde düzenli olarak ortaya çıkar. Yemekten yarım ilâ iki saat sonra başlar. İlkbahar ve sonbahar aylarında ağrıların artması ve kırsal bölgelerde çok görülmesi özelliklerindendir. Diğer bir özellik de uyandıktan kahvaltıya kadar hiçbir ağrının olmamasıdır.

Ülser genellikle soya çeken bir hastalıktır. Ülserlilerde midedeki asit yapan hücreler normal insanlardan iki misli fazladır. Buna rağmen bazı ülserlilerde asitin normalden bile az oluşu ilginçtir.

Ülsere yeni yakalanmış bir hasta süt, yağsız bisküvi, ısıtılmış (fakat kızartılmamış) ekmek, etsuyu az pirinç ve şehriye çorbası, makarna, lapa, sebze püresi, çok pişmiş haşlama tavuk (derisi yenilmeyecek), muhallebi, sütlaç, elma kompostosu şeklinde bir diyet uygulamalıdır. Saat 10.00'da, 17.00'de ve gece yatarken bir dilim ekmekle bir bardak süt içilmelidir.

Ülseri eski bir hasta daha titiz davranmalıdır. Besinleri yağda kızarmamış, sirkesiz olmalı, ekşi olmamalıdır. Salatalarda domates kabuğu soyulmuş ve çekirdeği çıkarılmış olarak kullanılmalıdır. Sert olan bütün yiyeceklerden kaçınmalıdır. Hasta etsuyu, yağda kızarmış börek, tatlı vs., çok salçalı yemekler, baharat, konserve, salam, sosis, turşu, zeytin, helva, bulgur, fındık, fıstık, salatalık, kuru fasulye, nohut, soğan, sarımsak, boza, karaciğer ekşi yoğurt yememelidir. Ülserlinin en yakın dostu yine süttür. Süt sık sık içilmelidir (günde en az üç bardak ve hasta ağrıdan rahatsız olunca).

NABIZ ÖLÇMESİNDE YENİ BİR AYGIT

Fotoğrafta görülen minyatür elektronik kayıt cihazı bir hastanın nabzına konduğu zaman hemen nabız atışını ölçüp ışıklı bir gösterge üzerinde bildirmektedir. Pulsaid adı verilen cihaz dünyada bu tür ilk nabız ölçme aletidir. Sadece 60 gram ağırlığında olan cihaz pille çalışmakta ve bir tek pille birkaç bin nabız ölçmesi yapabilmektedir.

BOLU DEVLET HASTANESİ İHTİYACI KARŞILAMIYOR

1943 yılında 50 yatak ile hizmete giren ve 34 yılda yatak sayısı ancak 180'e yükselebilen Bolu Devlet Hastanesi ihtiyaca cevap vermemektedir.

İki hastayı b'r yatağa yatırmak zorunda kaldıklarını belirten Devlet Hastanesi Baştabibi Rıfat Aksoy, hastane binasının yetersiz olduğunu sözlerine eklemiş şöyle konuşmuştur:

«— Hastanenin yatak kapasitesini arttırmak için doktar odalarını yatakhane yaptık ve yatak sayısını 180'e çıkarttık. Ancak bu sayı, 600 yataklı olması gereken bir hastane iç'n komik bir sayı olarak kaldı. Yeni bir bina yapılması için defalarca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına başvurduk. Tüm girişimlerimiz sonuçsuz kaldı. Çok zor durumdayız...»

Yorgunluk ve sürmenaj

Yorgunluk denilince ilk akla gelen şüphesiz bedeni yorgunluktur. Buna kısaca kas yorgunluğu denir. Yorgunluk ağır şiddetli ve sürekli yorgunluk olarak kabaca iki biçimde ele alınabilir.

Ağır ve şiddetli yorgunluk: Bir ağır işçinin ilk yorgunluğu, bir pehlivanın, bir boksörün yorgunluğu buna örnektir. Bu şekil yorgunluk aynı zamanda en yıpratıcı olanıdır.

Sürekli yorgunluk: Bedeni faaliyetin yıllarca durup dinlenmeden sürmesidir. Buna bir de zihni yorgunluğu eklersek, hayati önemdeki yorgunluk yani sürmenaj ortaya çıkar. Kas yorgunluğu ile zihin yorgunluğu, fizyolojik yorgunluğu doğurmuştur.

Her insanın kanında asit laktik dediğimiz bir miktar süt asiti bulunur. İşte kasların faaliyeti bu asiti kamçılayıp artırabilir. Ani ve şiddetli kas faaliyetlerinde bu asit miktarı şiddetli olarak artar ve azalır. Alternatif bir asit laktik dengesini kas dengesine uydurmaya çalışır. Bu çelişkiler organizmanın fonksiyonel dengesizliği demektir.

İçinde yaşadığımız sürekli hareketli toplumumuzda sürmenaja yakalananların sayısı oldukça kabarıktır. Hastalığın tedavisi ise sinir haplarının yanısıra kesinlikle dinlenme olanağının yaratılmasıdır.

Sıtma ile savaşta kullanılan ilaçları aynı firma satıyor

Sıtma ile mücadelede kullanılan ilaçların Türkiye'ye hep aynı firma tarafından satıldığı saptanmıştır. «Cynamit» adlı firmanın ilaçları geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da sıtma ile savaşta kullanılacaktır. Oysaki günümüzde tehlikeli boyutlara ulaşan sıtma ile savaşta kullanılacak bu ilaçların «uygulanabilirliği» tartışma konusudur.

Özellikle püskürtme yolu ile yapılan ilaçlamada halkın bu uygulamaya karşı çıktığı belirtilmektedir. Konuyla ilgili olarak Çukurovalı bir yurttaş şunları söylemiştir:

«Geçen yıl evimi boyattıktan sonra sıtma ile mücadelede görevli bir ekip geldi ve içeriyi ilaçladılar. Ancak duvarlardan leke ve içerdeki pis koku günlerce çıkmadı. Bu nedenle bu yıl yine aynı şey olursa evimi ilaçlamalarına izin vermeyeceğim.»

Bilindiği gibi sıtma ile mücadelede daha değişik yöntemlerle de çeşitli ilaçlar kullanılabilmektedir. Ancak daha önceki hükümetler döneminde «Cynamit» firması ile yapılan bağlayıcı anlaşma daha değişik yöntemlerle ilaçlamayı engellemektedir. Bu arada ülke koşulları gözönüne alınmaksızın yürütülecek bir mücadelenin başarı şansı da tartışılmaktadır.

Waldheim: Sovyetlerin silahsızlanma önerileri büyük değer taşıyor

★ BM'YE ÜYE ÜLKELERİN HÜKÜMETLERİ BREJNEV'İN SİLAHSIZLANMA ÖNERİLERİNİ İNCELEYECEKLER

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanma için Leonid Brejnev'in Komsomol Kongresinde yaptığı önerilerin büyük bir değer taşıdığını söylemiştir.

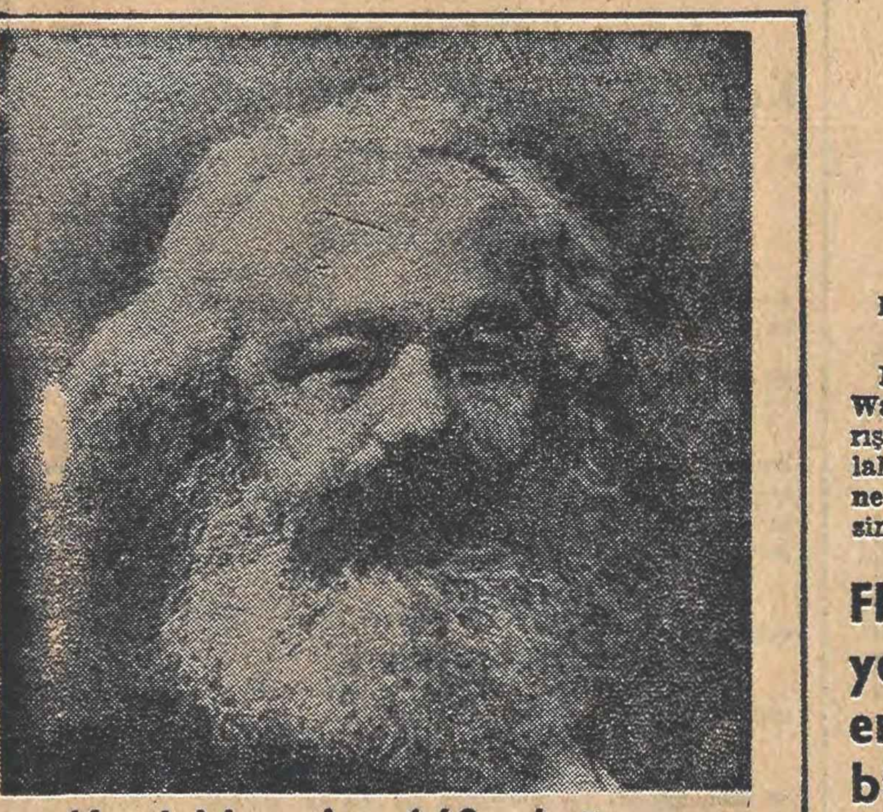
Waldheim, bu öneriler konusundaki görüşlerini açıklarken, «BM'e üye ülkelerin hükümetleri, Brejnev'in önerilerini muhakkak ki inceleyeceklerdir. Bu ay BM'in özel silahsızlanma oturumu açılacağı için, bu öneriler tam zamanında yapılmış önerilerdir» demiştir.

SOVYET SAVUNMA BÜTÇESİNDE ARTIŞ YOK

Sovyetler Birliği'nin bu yılki bütçesinde savunma harcamalarının geçen yıla oranla artmadığı, buna karşılık yatırımların ve toplumsal harcamaların arttığı bildirilmiştir. Bilindiği gibi, 1970 yılından bu yana Sovyetler bütçesinin savunma harcamalarında üç kez indirim yapılmıştı. Bu yılki savunma harcamalarının 17 milyar rubleden biraz çok olduğu belirtilmiştir. Sanayi yatırımlarının ise bu miktarın on katı olduğu bildirilmektedir.

FRANSA ULUSAL SİLAHSIZLANMA KONFERANSI YAPILIYOR

Fransa Barış Hareketi'nin 20 Mayıs'ta Paris'te ulusal silahsızlanma konferansı açacağı bildirilmiştir. FKP Genel Sekreteri Marchais ise, Fransa Barış Hareketi'ne çektiği bir telgrafta, FKP'nın bu konferansa aktif olarak katılacağını bildirmiştir.

Karl Marx'ın 160. doğum yıldönümü bütün dünyada kutlanıyor

Bilimsel sosyalizmin kurucusu Karl Marx 5 Mayıs 1818'de doğmuştu. Doğumunun yıldönümü bütün dünyada ve özellikle sosyalist ülkelerde kutlanmaktadır.

ABD Şili'ye 57 milyon dolar yardım yaptı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikan «National» Dergisinde yayınlanan bir araştırmaya göre ABD, geçen yıl içinde, faşist Şili cuntasına 57 milyon dolar tutarında silah ve askeri teçhizat vermiştir. Şili'nin ABD'den, ayrıca, uçak motorları, F-5 savaş uçakları, güçlü top mermileri, tüfek ve patlayıcı madde aldığı belirtilmiştir. Ayrıca ABD'nin, Şili'ye «spor ve av malzemeleri» adı altında mermi, silah ve polis teçhizatı göndermekte olduğu belirtilmektedir. Geçenlerde de Pentagon'un, Şili'ye askeri danışmanlar gönderilmesine ödenek ayrılması için Kongre'ye başvurduğu bildirilmektedir.

FKÖ Beyazsaray yakınında enformasyon bürosu açtı

WASHİNGTON (A.A)

Filistin Kurtuluş Örgütü, halkla ilişkiler kampanyası çerçevesinde, Beyaz Saray'a 2 Km. uzaklıkta bir enformasyon bürosu açmıştır.

ABD Dışişleri Bakanlığı büronun açılışına derhal tepki göstermiş, Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Oodding Qarter, ABD'nin ötedenberi siyasetinin, FKÖ enformasyon bürolari açılmasına karşı olduğunu söylemiştir. Carter yönetimi, İsrail'i tanımadığı sürece, FKÖ ile doğrudan temasta bulunmayı reddetmektedir.

Dışişleri ve Adalet Bakanlığındaki hukuk uzmanları, büronun kapatılması için yasalarda bir hüküm bulunmadığını söylemişlerdir.

Lockheed rüşvet duruşması başladı

ROMA, (A.A.)

Amerikan Lockheed Uçak Şirketi'nin İtalya'nın «Hercule 130» Amerikan nakliye uçakları satın almasını kolaylaştırmak amacıyla dağıttığı rüşvetler konusundaki duruşması Anayasa Mahkemesinde devam etmektedir.

Sanıklar arasında iki eski Savunma Bakanı, Mario Tanassi (Sosyal Demokrat Parti) ve Luigi Gui de bulunmaktadır.

Harris'in kurtarılmasına çalışılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

9 Mayıs'ta idam edilmek üzere hüküm giymiş olan ABD zenci hakları savunucusu John Harris'in kurtarılması için çabalar sürmektedir. «Irkçılık ve Siyasal Baskılara Karşı Amerikan Savaş Birliği»nin Washington temsilcisi Young, Harris hakkında yapılan çalışmalar üzerine verdiği bir demeçte, politik tutuklu olan John Harris'in kurtarılması için dayanışma çağrısında bulunmuştur. Young, «zencilerin hak eşitliği için savaşan Harris, uydurma suçlamalarla idama mahkum edildi» demiştir. Young, verilen idam kararına değinerek, «ABD makamları John Harris'i idam etmekle insan hakları için savaşanları korkutmaya çalışıyorlar» demiştir.

Carter ve Fukuda çare arıyor

JAPON BAŞBAKANI'NIN ABD GÖRÜŞMELERİ SÜRÜYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Japonya Başbakanı Takeo Fukuda, resmi bir ziyarette bulunduğu ABD'de, Kongre liderleri ile yaptığı görüşmelerde, ABD Dolarının güçlendirilmesi gerektiğini ve ABD'nin daha az petrol ithalatı yapması gerektiğini söylemiştir. Başkan Carter ile de görüşecek olan Fukuda, ABD Dışişleri Bakanı Vance, ile de bir görüşme yapmıştır. Görüşmeden sonra bir açıklama yapan Vance, Japonya'nın büyük dış ticaret fazlasının azaltılması konusunda ilerleme kaydettiklerini belirtmiştir. Dün New York'a geçen Fukuda BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'i ziyaret etmiştir. Japonya Başbakanının 5 Mayıs'ta Havai'yi ziyaret ettikten sonra 7 Mayıs'ta ülkesine dönmesi beklenmektedir.

Serbest bırakılan Şili Sosyalist Partisi M.K. Üyesi LAZO:

"Şili'de sol hükümete gelmelidir,,

★ «ABD, ŞİLİ, ARJANTİN, URUGUAY VE PARAGUAY CUNTALARINDA «YUMUŞATMA» YAPMAK İSTEĞİNDE»

★ «ŞİLİ'DE, BİR FAŞİST KANAT PİNOCHET'Yİ DEVİREBİLİR, YA DA, SAĞCI HIRİSTİYAN DEMOKRATLARIN KATILIMI İLE BİR SİVİL - ASKERİ CUNTA KURULABİLİR»

★ HIRİSTİYAN DEMOKRATLARI, FAŞİZMİ DEVİRMEK ÜZERE BİRLİĞE ÇAĞIRIYOR. AMA CUNTA İLE İŞBİRLİĞİ YAPAN HIRİSTİYAN DEMOKRATLARA TAHAMMÜLÜMÜZ YOK.

Carlos Lazo, Şili Sosyalist Partisi Merkez Komitesi'nin bir üyesi ve Şili Halk Birliği Hükümeti'nin devletleştirdiği en büyük bankaların birine atanan genel müdür idi. Lazo, 1973 Eylül faşist darbesinin hemen ertesi günü tutuklanan kişilerden birisi oldu. Önce idam hükmü giydi, sonra cezası ömür boyu hapse çevrildi. Lazo, bir ay kadar önce serbest bırakılan Şilili mahkumlar arasındadır. Faşist Pinochet, cuntanın tamamen soyutlanmasına karşı önlem almak çabası içinde, bir yandan hükümetindeki bakanlıklara askeri faşistlerin yerine sivil faşistleri getirirken bir yandan da az sayıda politik tutukluyu serbest bırakmıştı. Ama Carlos Lazo, serbest bırakıldıktan sonra sürgüne gönderildiği Fransa'da yaptığı açıklamalarda, bu manevraların sonuç vermeyeceğini, çünkü faşist terörün, Şili Halkının birliğini perçinlediğini söyledi. Aşağıda, Lazo'nun bu açıklamasının bir özetini sunuyoruz.

«İNSANIN İNANÇLARI İÇİN ÖLMESİ GÜZEL BİR ŞEY»

Lazo tutuklandıktan sonra, hapishane olarak kullanılan Dawson Adası askeri üssüne götürülmüş. Sonra da, «sorgusu alınmak üzere» Santiago'ya gönderilmiş ve 70 gün boyunca «sorgusu alınmış». Avukat olan Lazo'ya, mahkemede kendi savunmasını yapma izni verilmemiş. Savcı, Lazo'nun ömür boyu hapse mahkum edilmesini istemişse de, askeri yargıçlar onu ölüme mahkum etmişler.

Lazo, daha sonra kapatıldığı hücrede, dokuz gün boyunca, bahçede talim yapan idam mangasının seslerini dinlemiş. Sonra da cezanın ömür boyu hapise çevrildiği bildirilmiş. Lazo, hücredeki duygularını anlatırken, «insanın aklından her şey geçiyor; İnsanın inançları için ölmesi güzel bir şey; ve vurularak ölmek, yatakta ölmekten iyidir» diye düşünüyordu.

«BENİ ULUSLARARASI DAYANIŞMA KURTARDI»

Lazo, zindandan kurtulmasında uluslararası dayanışmanın en önemli rolü oynadığını belirterek, «beni esas olarak uluslararası baskı kurtarmıştır» diyor.

«ABD, FAŞİST REJİMLERDE GÖSTERMELİK DEĞİŞİKLİKLER İSTİYOR»

Lazo, Şili cuntasının son hükümet değişiklikleri hakkında, «silahlı kuvvetlerin bazı üyeleri bu rejimin kötü bir görünüme sahip olduğunun farkına varıyorlar ve onun yerine koyulabilecek başka bir model arıyorlar» diyor. Lazo, bu değişiklik isteklerinin esas olarak ABD'den geldiğine ve Carter yönetiminin, yalnızca Şili'de değil, Arjantin, Uruguay ve Paraguay'da da benzer değişiklikler peşinde olduğuna işaret ediyor. Lazo'ya göre, Şili'de böyle bir değişikliğin üç biçimi olabilir: Birincisi, Pinochet'in kendi eli ile yapacağı değişikler. İkincisi, Pinochet'in devrilip yerine bir başka faşistin gelmesi. Lazo, böyle bir değişikliğe en yakın aday olarak, cuntanın hava kuvvetlerinden gelen üyesi General Gustavo Leigh'i görüyor. Gustavo Leigh'in, sağcı hristiyan demokratlarla da ilişkileri varmış.

SAĞCI HRİSTİYAN DEMOKRATLAR HÜKÜMETE KATILABİLİR.

Lazo'ya göre üçüncü olasılık, eski sağcıların, hatta merkez-sağcıların katılımı ile yarı sivil bir hükümetin kurulması. Lazo, bazı hristiyan demokratların, bu faşist rejimin devrilmemesinden, yalnızca göstermelik değişikliklerden yana olduğunu söylüyor.

«HIRİSTİYAN DEMOKRATLAR'I SOL'UN İKTİDAR OLMASI GEREKTİĞİNE İKNA ETMELİYİZ»

Lazo, Şili'de Sol'un iktidara gelmesinden başka bir çözüm olmadığına hristiyan demokratları ikna etmek zorunda olduklarını söylüyor. Lazo, «biz bu rejimin devrilmesini istiyoruz. Hıristiyan demokratların da, hükümetin devrilmesine katılmalarından yanayız. Öyle bir birlik kurmalıyız ki, kimse dışarda kalmamalıdır» diye vurguluyor. Lazo'nun söylediğine göre, cuntayı desteklemiş olan hıristiyan demokratlarla desteklememiş olanlar hristiyan demokratlar arasında bir ayrım yapmak istemiyorlar. Ama cunta ile işbirliğine giden hristiyan demokratlara tahammülleri yok.

ORDU İÇİNDE BÜYÜK TEMİZLİK YAPILDI.

Halk Birliği hükümeti sırasında Allende, Lazo'yu, hava kuvvetleri içindeki durumu araştırmakla görevlendirmiş. Bu araştırma sonucunda Lazo, hava kuvvetleri içinde bir cunta hazırlığı olduğunu anlamış. Ama, Halk Birliği'nin politik görüşlerine yandaş olmamakla beraber, seçimle gelmiş hükümetin işbaşında kalmasından yana olan bir çok subayın bulunduğunu da görmüş. Cuntadan sonra, hava kuvvetlerinden 2500 subayın atıldığını, 900 subayın da mahkemeye verildiğini belirtiyor.

AVRUPA SOSYAL DEMOKRATLARI

Lazo, Avrupa sosyal demokrat partilerin Latin Amerika ile olan ilişkilerini yorumlarken, «eğer bu partiler demokrasiden yana iseler, bu güzel bir ilişki olur. Ama kapitalizme bağımlılık modelini ilerletmeye çalışıyorlarsa, bu ilişkiler konusunda o kadar coşkulu değiliz» diyor.

SOSYALİST PARTİ ÖZELEŞTİRİSİNİ YAPTI

Lazo, «Toplama kamplarından yükselen Şili'nin eskiye oranla daha çok iyimser ve birleşmiş» olduğunu söylüyor. Sosyalist Parti, Halk Birliği dönemindeki rolü üzerine öz eleştirisini yapmış ve Lazo'nun sözleri ile, «bağımsızlık ve demokrasiye daha çok bağlı olduğunu, politik kariyerizme daha çok düşman olduğunu vurgulamış. Faşist diktatörlük altında acı çeken politikacılar, birliği geliştirmek için en büyük çabayı harcayan kişiler olmuşlardır. Hapisane deneyimi, bizi daha az sekter olmaya yöneltmiştir.» Lazo, orduyu tahrip etmek gibi bir düşünceleri olmadığını, çünkü onların da halktan geldiğini söylüyor. Ama diyor Lazo, «uyanıp çevremize baktığımızda orduyu yönetime gelmiş görmek deneyimini sonsuza dek tekrarlamaya devam edemeyiz.»

Lazo, cuntanın sonunun yakın olduğunu söylüyor. Çünkü diyor, «zaman geçtikçe rejim daha da baskıcı oluyor. Ve halkın hıncı ve nefreti büyüyor.»

Pravda: Türkiye'de 1 Mayıs

SBKP'nin yayın organı Pravda Gazetesinin Çarşamba günkü sayısında Türkiye'de 1 Mayıs 1978 kutlamalarına ilişkin bir yazı çıkmıştır. Yazı Türk emekçilerinin II. Dünya Savaşı'ndan sonra üçüncü kez olarak 1 Mayıs'ı açıkça kutlayabildiklerini belirtmiştir. Pravda şöyle demiştir:

«Sabah erken saatlerde sokaklara çıkan yüzbinlerce gösterici, albayraklarıyla, işsizliğe, pahalılığa, işverenlerin keyfi hareketlerine karşı, Türkiye Komünist Partisi'nin legal faaliyetlerini yasaklayan kanunların kaldırılması uğrunda savaşa çağıran sloganlar yazılı pankartlar taşıyor, «Enternasyonal» marşını söylüyordu İstanbul'da, Marks, Engels ve Lenin'in portreleri, Engels ve işçi ve sendikal hareketinin seçkin kişilerinin portreleri ile donatılmış merkez meydanında bir miting yapıldı. Mitinge katılanlar arasında, Cumhuriyet Halk Partili Milletvekilleri ve resmi makamların temsilcileri de vardı. Mitingde konuşanlar, Türkiye'nin toplumsal yaşamının demokratikleştirilmesi uğrunda mücadele etmek kararlılığını belirtmişlerdir. Ülkenin diğer kentlerinde de 1 Mayıs törenleri yapıldı.»

Şili'de 1 Mayıs kutlandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

1 Mayıs uluslararası işçi sınıfının dayanışma günü, Şili'de de kutlanmıştır. Şili'nin başkenti Santiago'da 1 Mayıs'ı kutlamak için gösteriler düzenlenmiştir. Ancak cuntanın polisi, gösterilere katılanlardan 300 kişiyi tutuklamıştır.

Afgan Hükümeti darbede onbinlerce kişi öldürüldüğü iddiasını yalanladı

KABİL, (THA)

Afganistan Hükümeti, geçen hafta Muhammet Davut Han iktidarını deviren askeri darbenin çok kanlı olduğu ve onbinlerce kişinin öldürüldüğü yolunda çıkan haberleri yalanlamış ve «bu demokratik ve milliyetçi bir devrim olmuştur.» şeklinde bir açıklama yapmıştır.

Radyonun yayınında onbinlerce kişinin öldürüldüğü yalanlanmış, darbe sırasında ölenlerin 100 kişiyi bile bulmadığına dikkat çekilmiştir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Afganistan'ın yeniden doğuşu

Bu ikinci kez, tarih Afganistan'ın kapısını çalıyor. Birincisi, 1921 Şubatındaydı. O tarihte, Afganistan ile dışişlerinden sorumlu Sovyet Halk Komiserliği arasında eşitlik temeline dayanan ilk anlaşma imzalanmıştı. Tıpkı daha önce İran'la, daha sonra Türkiye ile imzalanan «dostluk ve iyi komşuluk anlaşmaları» gibi.

Kapının ikinci çalınışı ise, birkaç gün önceye rastlıyor. Saltanatın son uzantısı Davut Han'ın ayaklanan güçlere «teslim olmadığı için» kanlı bir şekilde devrilmesine yol açan tarihsel olgu. Gerçi, «Afgan Halk Cumhuriyeti» aşamasına geçişte devrik Davut Han'ın bir ara dönem olduğu yadsınamaz. Zahir Şah'a 1953-58 yıllarında Başbakanlık yapan Davud Han, krallık ailesinin bir üyesi Şah'ın kızkardeşinin kocası olmakla beraber, Şah'ı 1973 Temmuz'unda bir darbe ile tahtından uzaklaştırarak «Cumhuriyet»i kurmuştu.

Darbenin hemen ardından Moskova'ya yaptığı ziyaret, daha sonra SSCB ile 30 yıllık bir ticaret anlaşmasının imzalanmasıyla sonuçlanan ikincisi, ve ara yerde Sovyetler Birliği Meclis Başkanı Podgorni'nin Kabil'i ziyareti, Davut Han'ın «cumhuriyet»i kurmaya yönelik hareketinde kuzey komşusundan hiç olmazsa «anlayış» gördüğünü kanıtlıyor. Ne var ki, 73 darbesinden bu yana ülkede önemli bir değişiklik de olabilmiş değil. Dört yıla yakın süren sıkıyönetim, ancak geçen yılın başlarında yeni anayasa ile yerini sivil bir yönetime bıraktı. Bununla beraber, rejim baskıcı niteliğini hiç yitirmedi. Yetkilerin pek çoğu, gene başkan Davut Han'ın üstünde toplanmıştı. Halk kitleleri yararına etkileri görülecek değişimler gerçekleştirilemedi. Büyük sloganlarla ortaya atılan toprak reformu bile, eski başkanın kendi terimleriyle, büyük feodal ailelerin girişimi ve desteği sonucu krallık bürokrasisince engellendi. Beklenen sonucu vermedi.

Zaten, ülkeyi yöneten seçkinler Şah dönemindekilerden başkası olmayınca böyle bir sonuç doğal değil mi? Ancak, 1973 darbesinin ardından kurulan ilk hükümette yasa dışı Afgan Komünist Partisi'nden (AKP) birtakım üyeler yok değildi. Sözgelimi, Irak'da olduğu gibi, tarım bakanı. Gene, kimi komünistler yüksek devlet görevlerine getirilmişti. Ama, zamanla, bunların hepsi itildi ve atıldı.

Davut Han bu «temizlik»e niçin gerek gördü? Son darbeden kısa bir süre önce AKP'nin tanınmış bir önderinin öldürülmesi, bir «komünist komplo»nun açığa çıkarıldığının ilân edilerek toplu tutuklamalara gidilişi, acaba bir dış baskının sonucu muydu? Darbe öncesi cenaze töreninde yapılan gösterilere bakılırsa, sözkonusu dış müdahale ABD ile ilişkili. Ama, tarih bu ölçüde dramatik olarak kendini yineler mi? Çünkü, Davut Han'ın kendisi, gene Amerikalıların baskısıyla, 1963'de, Şah tarafından Başbakanlık görevinden uzaklaştırılmıştı. Şimdi, aynı kaynaklı baskının kurbanı mı olmak zorunda kaldı? Yoksa, geniş kitlelerin bilinçlenmesine yol açacak bir toplumsal ilerleme sürecinden, bu belirli bir etkinliğin önüne geçilmez sonuçlarından mı korktu? Ve, öncelemeye çalıştı?

Nedenler ne olursa olsun, Afganistan'da kurulan yeni yönetim önemli bir siyasal ve sosyal gelişmeye ülkeyi açacak. Yüzyıllardır geriliğin ve geleneklerin pençesinde, baskı yönetimleri altında inleyen Afgan halkı (o kadar ki, dünyada nüfusu bilinmeyen orta büyüklükteki tek ulus: 18-20 milyon öngörülüyor), bu boyunduruktan kurtulacak. Çağdaşlaşma aşamasına ulaşacak.

Ama, daha da önemlisi, yeni durumun Asya kıtasında yaratacağı yeni denge. Açık ki, Arganistan, böylece edilgen bir yansızlıktan sosyalizmin yoluna girmiş oluyor. Dolayısıyla, bunun en büyük etkisi, kanlı diktatör General Ziya-Ül Hak'ın Pakistan'ı üstünde görülecek. Bir yandan Afganistan, öbür yandan Hindistan arasında ezilecek olan bu darbeler ülkesi, er yahut geç demokrasi yolunu seçmek zorunda kalacak.

Bir kez Hint alt-kıtasında öze inen demokratik değişim başlayınca, elbette bundan en çok zarar görecek ülke-daha doğrusu yönetim- İran olur. Zaten baştan ayağa kaynayan İran'da, bakalım Şah tahtını nasıl koruyabilecek? Tarih onun kapısını ne zaman çalacak?

ANISI BİZİMLE

Değerli üyemiz, unutamayacağımız arkadaşımız

Doktor

Ömral Altuğ'u

1 Nisan 1978 günü geçirdiği bir trafik kazasında yitirdik.

Anısı bizimle yaşıyor, yaşayacak.

Ailesinin acısını paylaşır, başsağlığı dileriz.

İsveç Türkiyeli İlericiler Birliği

Po: 353

BULGARİSTAN TÜRKİYE'YE AZAMİ ÖLÇÜDE ELEKTRİK VERECEK

HABER MERKEZİ

Başbakan Bülent Ecevit'in Bulgaristan'a yaptığı ziyaret sırasında önceki gün başlayan resmi görüşmelerde, özellikle Bulgaristan'dan Türkiye'ye enerji nakli konusunun ele alındığı bildirilmiştir. Ecevit ile Bulgaristan Devlet Konseyi Başkanı Jivkov'un başkanlıklarındaki Türkiye-Bulgaristan heyetleri arasındaki görüşmede «Bulgaristan'ın azami ölçüde elektrik vermesi konusunda» anlaşmaya varılmıştır.

Ecevit ve Jivkov'un başkanlıklarındaki heyetler arasında yapılan ve 4 saati aşkın bir süre devam eden görüşmelerde iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi konusu da ele alınmıştır.

Bülent Ecevit, önceki gün öğleden sonra başlayan ve geceye kadar süren resmi görüşmelerden sonra, dün sabah Türk gazetecilerine bazı açıklamalarda bulunmuştur.

Varna'nın 18 kilometre uzağındaki «Zlatini Pyasatzi» adlı devlet konuk evinde saat 9'da gazetecilerle konuşan Ecevit, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerde somut işbirliği ve projeler üzerinde durulduğunu ve bu konuda adımlar atıldığını söylemiştir.

Ecevit, Bulgaristan'la Türkiye arasında politik, ekonomik, ticari ve kültürel konular kapsayan görüşmelerin son dönemde karşılıklı heyet ziyaretleriyle yoğunlaştırıldığını, hatırlatarak şöyle konuşmuştur:

«Bulgaristan hiçbir politik öngörü ve koşul ileri sürmeksizin iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesini istiyor ve bu konuda özel bir önem gösteriyor. Türkiye de aynı konuda yaklaşımcı bir niyet beslemektedir. Ancak, iki ülke arasındaki ticaret dengelerinde Türkiye aleyhine bir durum var. Aramızda büyük bir ticari denge açığı bulunmakta. Bu açığı kapatmaya çalışıyoruz. Kendi ihracat olanaklarımızı da artırmaya çalışıyoruz. Türkiye'nin üretim ve ihracatı olduğu kadar ihracat ürünlerinin çeşitliliği üzerinde de duruyoruz.»

İki ülke arasındaki ulaştırma ve karayolu taşımacılığı konularına da değinen Başbakan Ecevit «Ulaştırma politikalarının koordine edilmesi» zorunluluğu üzerinde de durmuştur. Ecevit, Bulgaristan'ın ve Türkiye'nin dünya'nın önemli bir transit yoluna ve olanaklarına sahip olduğunu belirterek «bizim transit yolumuza sahip çıkmamız gerekiyor» demiştir.

Ulaştırmada transit taşımacılığını bir dengeye kavuşturmamız gerektiğini belirten Başbakan Ecevit bu konuda şöyle demiştir:

«Türkiye'deki karayolu taşımacılığının giderek maliyeti yükseliyor. Batı demiryolculuğa kayıyor. Oysa Türkiye karayolculuğa itilmiş durumdadır. Karayolu ulaşımcılığının demiryolculuğuna kayması gerekir. Türkiye'de kara, demiryolu ve deniz yolu dengesi çok bozulmuş durumdadır.»

★ **BAŞBAKAN, İKİ ÜLKE ARASINDAKİ ULAŞTIRMA SORUNUNA KESİN ÇÖZÜM BULUNACAĞINI AÇIKLADI**

★ **ECEVİT AÇIKLAMASINDA, TÜRKİYE'NİN İHRACAT OLANAKLARINI ARTIRMAYA ÇALIŞTIĞINI VE İHRACAT ÜRÜNLERİNİN ÇEŞİTLİLİĞİ ÜZERİNDE DURULDUĞUNU BELİRTTİ**

Bulgaristan'ın 5 bin TIR'dan oluşan bir filoya sahip olduğunu söyleyen Başbakan **«Bulgaristan'ın Ortadoğuya Türkiye üzerinden yaptığı taşımacılığı konusunda yeni olanakların mevcut olduğunu söyleyerek Tekirdağ'a döşenecek bir demir yolu ile deniz üzerinden Bandırma demiryolunun da bu konuda yeni olanaklar yaratabileceğini söylemiştir.»**

Yunanistan'ın Selanik üzerinden deniz yoluyla ulaşım olanaklarını Bulgaristan'a Ortadoğu için teklif ettiğini belirten Ecevit, konunun bu yönden de Türkiye için büyük önem taşıdığına işaret etmiştir.

Ecevit, «iki ülke arasında ulaştırma sorununa kesin çözüm bulacağız» demiştir.

GÖÇ ANLAŞMASI YENİLENİYOR

Açıklamalarının ikinci bölümünde Ecevit, göç sorunu üzerinde durmuştur. 1968 göç anlaşmasının bu yıl sona ereceğini belirten Ecevit, «bu yıl yeni bir göç anlaşmasına varılacağını» ancak, yeni anlaşmada sosyal güvenlik yönüne önem ve ağırlık verileceğini bildirmiştir.

Ecevit'in açıklamalarına göre, 1968 göç anlaşması sosyal güvenlik yönünden geçmiş dönemde ağır ihmallere uğramıştır. Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç eden Türklerin Bulgaristan'daki çalışma dönemlerine ilişkin emeklilik ve sosyal güvenlik haklarının dikkate alınmasının çok önem taşıdığı ortaya çıkmıştır.

Ecevit, bu konudaki temaslarının süreceğini belirterek «vize» konusund geçmiştir. Bulgaristan'ın Türkiye'ye bir tarihlerde «vize»nin kaldırılması yolunda öneride bulunduğunu, bunun Türkiye tarafından kabul edilmediğini, daha sonra da, Türkiye'nin aynı öneride bulunduğunu, bu kez de Bulgaristan'ın reddettiğini belirten Başbakan Ecevit, konuya zaman içinde çözüm yollarının aranacağını öne sürmüştür.

ENERJİ KONUSUNDA GELİŞMELER

Bulgaristan'ın Türkiye'ye enerji ihracı üzerindeki açıklamalarında da Ecevit, Bulgaristan'ın suların enerjiye dönüştürülmesi yönünde çok ileri teknolojik adımlar attığını kaydederek «bu konu bizi çok ilgilendiriyor. Türkiye'nin mevcut su potansiyelinin, dağ sularının enerjiye dönüştürülmesi bizim yönümüzden çok önemlidir» demiştir.

Ecevit, Bulgaristan'ın çok düşük tenörlü kömürden enerji ürettiğini belirterek, bu tekniğin de Türkiye yönünden önem taşıdığını söylemiştir.

Bulgaristan'ın Türkiye'ye enerji ihracından dolayı 11 milyon dolar alacaklı olduğunu, bu borçların ödenmeye başlandığını belirten Ecevit, bu konuda Bulgaristan'ın çok anlayışlı bir yaklaşıma sahip olduğunu açıklamıştır.

Bulgaristan'ın Türkiye'de yapacağı yatırımlar kadar, üretilecek malların pazarlamasında da yardımcı olabileceğini, bu konunun Türkiye açısından büyük önem taşıdığını açıklayan Ecevit «Bulgaristan'da tüccar yok, fakat çok gelişmiş bir ticaret var, dünya'nın hemen hemen bütün ülkeleriyle ticaret yapıyor» demiştir. Bilindiği gibi Bulgaristan dünya'nın 111 ülkesiyle doğrudan ticari ilişki içinde bulunmaktadır.

DÜNKÜ TEMASLAR

Türkiye ile Bulgaristan arasındaki görüşmeler dün de teknik düzeyde devam etmiştir. Bu arada Başbakan Ecevit ile Bulgaristan Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov program dışı bir görüşme daha yapmışlardır. Ecevit, teknik düzeydeki dünkü görüşmeleri teknisyenlerle zaman zaman yapacağı özel görüşmelerle izlemiştir. Bugün Varna'dan Stara-Zegoni'ye hareket edilecek Maritza İstok'taki düşük tenörlü kömürden enerji elde edilen termik elektrik santralı ziyaret edilecektir. Gene buradaki robot fabrikasının ziyaret edilmesinden sonra tekrar uçakla Varna'ya dönülecektir. Öğle yemeğinden sonra saat 16.00'da yapılacak Ecevit-Jivkov görüşmelerinden sonra Türkiye heyeti Ankara'ya hareket edecektir.

DIŞİŞLERİ BAKANI ÖKÇÜN'ÜN TEMASLARI

Öteyandan, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün de Bulgaristan Dışişleri Bakanı Mladenov ile görüşmeler yapmaktadır. Bu görüşmelerde ikili ilişkilerin ve uluslararası sorunların yanında Kıbrıs sorununun da ele alındığı bildirilmiştir. Ökçün, Bulgar meslektaşına Türkiye Hükümetinin Yunanistan ve Kıbrıs ilişkileri konusunda izlediği politikayı anlatmış, Denktaş yönetiminin hazırladığı anayasal ve toprak konusundaki önerileri hakkında ayrıntılı bilgi vermiştir.

Uc kişilik bir Yugoslav heyeti Türkiye'ye geliyor

ANKARA (ANKA)

Yugoslavya Kültür ve Spor Bakanı Jakovlevsky beraberinde Beden Terbiyesi Genel Müdürü ve yüksek dereceli bir memurla birlikte Gençlik ve Spor Bakanlığının resmi çağrılısı olarak 8 Mayıs - 12 Mayıs tarihleri arasında incelemelerde bulunmak ve görüşmeler yapmak üzere Türkiye'ye gelecektir.

Konuk heyet, Ankara ve İstanbul'da incelemelerde bulunacak, bu arada Ürgüp ve Göreme'de tarihi ve turistik yerleri gezecektir.

Yugoslavya Kültür ve Spor Bakanı Jakovlevsky başkanlığındaki heyet ile Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur başkanlığındaki Türk heyeti arasında 11 Mayıs Perşembe günü bir tutanak imzalanacaktır.

Konuk Yugoslavya heyeti 12 Mayıs Cuma günü Türkiye'den ayrılacaktır.

Göle Tahtakıran Köyü Kalkındırma Ve Yardımlaşma Derneği Anatüzüğü

DERNEĞİN TÜZÜĞÜ VE MERKEZİ:

Madde 1 — Bu tüzük altında göle tahtakıran köyü kalkındırma ve yardımlaşma derneği adı altında bir dernek kurulmuştur.

Derneğin merkezi hürriyet mah. 7. Sok. no. 14 Yenibosna Köyü, B.Köy.

DERNEĞİN KONUSU VE AMACI:

Madde 2 — Tahtakıran köyü ve köylülerinin kalkınması, aralarında sosyal sağlık ve hukuki bakımdan birbirine yardımda bulunması, yol, su ve elektrik temini ile köyün diğer ihtiyaçlarını temine çalışmak ve yoksullara yardımda bulunmak ve aralarında yurdun kalkınması için dayanışma temin etmektir.

YASAK FAALİYETLER:

Madde 3 — Dernek siyasi faaliyette bulunamaz, siyasi derneklerle birleşemez.

DERNEĞİN ÇALIŞMA KONUSU:

Madde 4 — Dernek amacına uygun olarak, konserler, yarışmalar ve geziler düzenler ve toplantılar yapar.

DERNEĞİN KURUCU ÜYELERİ:

Madde 5 — Derneğin kurucu üyeleri aşağıda meslek, sanat ve ikametgâhları ile gösterilen (7) kişiden ibarettir.

ADI SOYADI B.ADI MESLEĞİ D. TARİHİ. TABİYETİ. ADRESİ

1 — Hamit Tekin Selim İşçi 1935 T.C. Siyavuş P. Cad. Kervan sok. no. 27 BAHÇELİEVLER

2 — M.Ali Tekin Selim İşçi 1941 T.C. Hürriyet mah. Balcil sok. no. 21 K.2.d.4 KÜÇÜKKÖY

3 — Mehmet Çetin Bekir İşçi 1936 T.C. Hürriyet mah. 11 Sok. no. 47/Şirin evler.

4 — Hanifi Öztürk Cemal Sendikacı 1938 T.C. Hürriyet mah. 7. sok. no. 14 ŞİRİNEVLER.

5 — İsrafil Şimdi Feyzullah İşçi 1933 T.C. Toprak yol Hürriyet Mah. bila no ŞİRİN EVLER.
Mah. bila no ŞİRİN EVLER.

6 — İsmail Tekin Selim Öğrenci 1950 T.C. Siyavuş Paşa cad. Kesme sok. no 20 BAHÇELİ EVLER.

7 — Mahmut Öztürk Hüseyin Öğrenci 1952 T.C. Hürriyet mah. 7. Sok. no. 14 ŞİRİNEVLER.

DERNEĞE ÜYE OLMAK:

Madde 6 — Derneğe üye olabilmek için aşağıdaki şartların varlığı gereklidir.

a. Türk vatandaşı olmak.

b. Medeni hakları kullanmak ehliyetine haiz olmak.

c. Kötü hal ve şöhreti olmamak.

Yukarıdaki şartlara haiz olan her kişi yönetim kurulunun kararıyle asil üye olabilir, kurucu üyeler asil üye sıfat ve yetkilerine haizdirler, derneğe yardımı dokunan kişilere yönetim kurulu kararı ile fahri üyelik ünvanı verilebilir. Fahri üyeler oy kullanamazlar.

ÜYELERİN HAK VE GÖREVLERİ:

Madde 7 — a) Genel kurulda bulunmak ve oy kullanmak.

b) Seçmek ve seçilmek.

c) Kanun ve tüzükte yazılı sair hakları kullanmak.

Görevleri:

a) Aidatlarını ödemek.

b) Derneğin faaliyetlerine iştirak etmek.

c) Dernek aleyhine faaliyette bulunmamak.

DERNEKTEN ÇIKMAK VE ÇIKARILMAK:

Madde 8 — a) Her üye derneğe müracaatla o tarihe kadar olan aidat borcunu ödemek kaydiyle dernek üyeliğinden istifa edebilir.

b) Derneğin amacı ve faaliyet konusuna aykırı harekette bulunan, derneğe kabul niteliğini kaybeden, senelik belli aidatını ödemeyen üyeler bu sebeplerden birinin vücûdü halinde haysiyet divanının kararıyla dernekten çıkartılırlar.

DERNEĞİN ŞUBESİ:

Madde 9 — Derneğin şubesi yoktur. Ancak yönetim kurulu lüzumlu bulduğu yerlerde şube açabilir.

1 — Yönetim kurulu şubelerin ilk kuruluşu sırasında şubelerin ilk olağan kuruluna kadar şubenin işlerini yürütmekle görevli olmak üzere şube müteşebbüs yönetim kurulunu ve başkanını atar, şubelerin ilk kuruluşu sırasında veya bilahare bu anatüzük gereğince şubelere görev ve yetkilerini çoğaltıp azaltabilir, gerektiğinde buna dair özel yönetmenlik çıkarır.

2 — Şubenin organları.

a) Yönetim kurulu.

b) Denetim kurulu.

c) Onur kurulu.

3 — Şube kongreleri Genel yönetim organlarının seçimi gibi iki yılda bir yapılır.

4 — Şube kongrelerinde genel merkezce görevlendirilen bir gözlemci bulunur Gözlemci hiç bir suretle seçimlere müdahale edemez.

5 — Şubeler gelirlerini merkezin göstereceği bir bankaya genel merkezin adına genel merkezin açtığı hesaba yatırmak zorundadırlar.

6 — Şubelerin ihtiyacını genel merkez karşılar.

DERNEĞİN ORGANLARI:

Madde 10 — a) Genel Kurul.

b) Yönetim kurulu.

c) Denetim kurulu.

d) Haysiyet divanı.

Madde 11 — Genel kurul derneğe kayıtlı üyelerden teşekkül eder, derneğin tüm işlerinde üyeler oylarını doğrudan doğruya kendileri kullanırlar her üyenin bir oyu vardır, üyeler kendilerini ilgilendiren meselelerin görüşülmesinde oy kullanamazlar.

GENEL KURUL GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 12 — Genel kurulun görev ve yetkileri şunlardır.

a) Yönetim kurulunun yetki ve görevlerini tespit etmek.

b) Dernek hesaplarını bütçe ve raporlarını incelemek, onaylamak gerektiğinde redetmek.

c) Tüzük tadilatı yapmak ve derneğin başka derneklerle birleşmesini veya feshine karar vermek.

d) Bu tüzükte belirtilmek suretiyle diğer organlara verilmiş olan yetki ve görevleri kullanmak.

Madde 13 — a) Genel kurul iki yılda bir Yönetim kurulunun çağrısıyla toplanır.

b) Olağan üstü genel kurul toplantısı, genel yönetim kurulunun veya denetim kurulunun çağrısiyle olağan üstü toplantısından başka, üyelerin 5/1 n'n yazılı isteği üzerine yönetim kurulu veya denetim kurulunun genel kurulu olağan üstü toplantıya çağırması mecburidir.

c) Toplantıları. Genel kurulun adi ve olağan üstü toplantıları en az 15 gün önceden mahalli iki gazete ile gündemi, toplantı, yeri, saati belirtilerek ilân edilir. Ayrıca yeri, saati ve günüyle gündemiyle de belirtilerek üyeler davet edilir. Alınan kararlarda aynı şekilde ilân edileceği gibi üyelere tahütlü mektupla da bildirilir.

d) Kararlar, genel kurul toplantısına iştirak edenlerin çoğunluğu ile karar verilir. Ancak derneğin feshi hakkındaki kararlar cemiyetler kanunundaki en geniş 27. maddesi hükmü uygulanır.

e) Görüşmeler, genel kurul toplantısının yönetim kurulu başkanı açar, üyeler arasından bir divan başkanı ile başkan vekili iki katip seçilerek görüşmelere başlanır.

Madde 14 — a) Yönetim kurulu genel kurul tarafından iki yıl müddetle 5 asil ve 3 yedek üyeden teşekkül eder. Seçilen asil üyeler aralarında 1. başkan, 1. sekreter, 1. başkan vekili, muhasip ve veznedar seçerler. İstifa eden üyenin yeri yedeklerle doldurulur.

b) Ödev ve yetkileri: Yönetim kurulu başkanı vasıtasıyla derneği temsil eder, derneğin amaçlarını gerçekleştirmek için gerekli işleri yapmaya, yıllık bütçeyi, gelir gider muamelelerinin tanzimi tüzükte yazılı olanlarla genel kurulca asil yetkileri kullanmaya ve ifaya selahhiyetlidir.

c) Toplantıları yönetim kurulu en az bir kere toplanır ve kararlarına iştirak edenlerin çoğunluğu ile alır.

DENETİM KURULU:

Madde 15 — a) Genel kurul tarafından iki yıl müddetle seçilen 3 asil 3 yedek üyeden teşekkül eder. Asil üyeler aralarında bir başkan, 1. raportör ve bir üye seçerler.

b) Denetim kurulunun yetki ve görevleri şunlardır. Genel kurul adına iki yıl müddetle derneğin hesaplarını 3 ayda bir denetlemek yolsuzluk görüldüğü işlerde yönetim kuruluna ve genel kurula ayrı ayrı raporlarla bilgi vermek.

c) Denetim kurulu oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına iştirak edebilir ve görüşlerini kurul defterine yazabilir.

Madde 16 — HAYSİYET DİVANI:

a) Genel kurul tarafından 2 yıl müddetle 3 asil ve 3 yedek haysiyet divanı üyesi seçilir. Seçilen asil üyeler aralarından bir başkan bir raportör ve bir üye seçerler.

b) Haysiyet divanı üyeleri 2 yıl müddetle derneğin anatüzüğüne aykırı hareket eden üyeler hakkında gerekli kararı vermekle görevlidirler.

(Devam Edecek)

(Po. 354)

televizyon

19.30 KAYBOLAN ADA
19.55 KÖY (İZLENMELİ)
20.30 HABERLER
21.10 MİNİK KONSER
21.15 KADINLARIMIZ
21.40 A'DAN Z'YE
22.30 HANEDANLARIN ÇÖKÜŞÜ (İZLENEBİLİR)
23.15 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT I

05.00 Açılış
06.02 Günaydın
07.30 Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.30 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
13.00 Haberler
14.32 Yurttan Sesler
16.25 Türküler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
23.00 Haberler
23.10 Tatil Gecesi
01.00 Kapanış

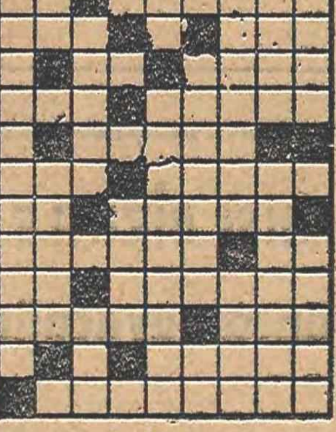
TRT II

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.30 Turizm Deyince
12.20 Yaşayan Ekonomi
13.00 Haberler
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
16.20 Arkası Yarın
19.00 Haberler
20.30 Olayların İçinden
23.55 Kapanış

TRT III

07.00 Açılış
08.00 Sabah İçin
11.15 Öğleye Doğru
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
18.00 Akdeniz Akdeniz
19.45 Çingen Müziği
21.00 Deneysel Müzik
21.00 Deneysel Müzik
23.00 Pop Caz
01.00 Kapanış

bulmaca

SOLDAN SAĞA:

1 — Ankara Üniversitesi'nin kısaltmadaki kullanılışı. 2 — Kominform'dan önce kurulan, komünist ve işçi partileri örgütünün kısa adı. 3 — En kısa yazışma adresi - Dar ve küçük doğal yol. 4 — Bir emir - Atın ayakkabısı. 5 — Tıpatıp benzer - TERSİ, 1 Mayısları yurdumuzda yaşatan örgüt. 6 — Demirci aleti - Kendilerine «Türkiye komünistleri» adını takmış bir hizbin ayda bir çıkaramadıkları aylık dergi. 7 — Yoketmek, giderme (eski dil). 8 — Türlerin özelliklerinin kuşakten kuşağa geçmesini sağlayan biyolojik yapı - Eylemsel, pratik olarak. 9 — Askeri rütbelerde kullanılan bir kısaltma - Geleneksel tiyatromuzda kadın kılığındaki erkeğe verilen ad. 10 — TERSİ, 1 Mayıs'tan sonra işçi sınıfımızın halk gözünde kazandığı yer, saygınlık - TERSİ, ilkel bir silah. 11 — TERSİ, Uluslararası trafikte Hollanda'nın simgesi - Kenarları geniş karavana. 12 — Demirel'in «tesis» dediği ve son radan kapattığını ileri sürdüğü, ancak hâlâ yurdumuzun dört bir yanında icrai faaliyet eden ABD askeri merkezleri - Yemin. 13 — Bir İngiliz uzaklık ölçü birimi. 14 — TERSİ, çift katlı dalyan ağı.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — 1 Mayıs'taki en yaygın slogan. 2 — Faşist Rum çete örgütü - Kokulu ve uçucu su. 3 — TERSİ, İngilizcede bay'ın kısaltılmışı - Alman düşünürü Kant'ın ileri sürdüğü mutlak töresel buyruk. - Ortadoğuda bir göl. 4 — 1 Mayıs törenlerine resmen katılmayan, ancak genel başkanınca izlenen siyasi parti - Tokat'ın bir ilçesi. 5 — Dogma - Dilimize Batı'dan girmiş, bir tür pastaneye verilen ad. 6 — Haberleşme, iletişim idaremizin simgesi - Sovyetler Birliği'nin en ünlü eğitimcilerinden biri - Su (eski dil). 7 — İlk adı Albert olan matematikle mantığı birleştirerek yeni bir dil oluşturmuş bilim adamı - Batı (eski dil). 8 — Tarih öncesiyle ilgili - Saat zincirinin sarıldığı silindir. 9 — Adı Nazan olan 1 Mayıs 1977'de yitirdiğimiz 36 kişinden biri - Müşterek.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

1 — Paradoks. 2 — rB - Tabure 3 — Odak - Ural. 4 — Mızrak. 5 — Onb. 6 — Alize. 7 — Akran - KKK. 8 — Ganimet 9 — Office. 10 — Oknikep. 11 — Name - rL. 12 — mezA - İki. 13 — Mizah - Le. 14 — Ulen - Sene.

1 — Provokasyon - mU. 2 — ABD - Kamil. 3 — Ambargo - Meze. 4 — Atkı - laaF - Ezan. 5 — dA - inn'N - Ah. 6 — Obur - icIC. 7 — Kura çekmek. 8 — eraK - Ke Erken. 9 — El - Mektepli.

509 veremli hastanın bulundugu Siirt'te hastalara sadece bir pratisyen doktor bakıyor

SİİRT (ABC AJANSI)

Arama-tarama çalışmalarını kısır olanaklara rağmen başarı ile sürdüren Siirt Verem Savaş Başkanlığı 1977-1978 döneminde il çapında saptanan 509 veremli vatandaşa sadece ilaç vermektedir.

Siirt Verem Savaş Başkanı Dr. Nurdan Atakav, verem hastalığında bir gerilemenin olduğunu bildirmiş, ancak Siirt'te aktif veremli olarak saptanan 59 vatandaşa sadece ilaç verildiğini, durumu ağır olanların ise komşu illerdeki göğüs hastanelerine gönderdiğini söylemiştir.

Hastalıklarını saklayan vatandaşlar arasında kesin ölüm sayısının da belirlenemediğini söyleyen Bayan Dr. Nurdan Atakav, «Siirt için bir göğüs hastalıkları hastanesinin, yada küçük yataklı bir dispanserin kurulması zorunludur. Uzun vadeli tedavi gerektiren bu hastalığa yakalanan vatandaş, komşu illerdeki hastanelerde normal müşahade altında kalıp taburcu edildikten sonra normal sürelerde kontrol altında tutulmalıdır. Araç yokluğundan kısır imkanlardan bunu gerçekleştiremiyoruz» demiştir.

Siirt TÜS-DER Şube Başkanlığı ise devlet hastanesinde mutlaka bir göğüs hastalıkları mütehassısının tayin edilmesinin gerektiğini Sağlık Bakanlığının konu üzerine önemle eğilmesini amaçlayan bir bildiri yayınlamıştır.

Bünyan İlçesinde göçük olayları yoğunlaştı

KAYSERİ

Kayseri'ye 30 kilometre mesafede bulunan Bünyan ilçesinde göçük olaylarının sıklaştığı, zaman zaman kopan kayaların birçok evi oturulamaz hale getirdiği bidirilmiştir.

Köprübaşı ve tepe mevkilerinde artık oturulamayacağini belirtenler, sosyal konutların tamamlanamaması sonucu taşınamadıklarını bildirmişler «vu muşak kayalar üzerine yapılan evlerimiz artık kayaların kopması sonucu yıkılıyor. Ayrıca tepelerden de büyük kayalar kopuyor ve evlerimizde bizi ani olarak yakalıyor. Kısa süre öncede Reşit Özen, karısı Zehra ve kızı Fikriye toprak altında kalarak can verdiler» şeklinde konuşmuşlardır.

Bünyan ilçesinin kısa zamanda aşağı düze alınması gerektiğini savunanlar bir gecede 20 evin çöktüğünü belirtmişler, halkın canlarından olma korkusu ile gece rahat uyuyamadığını söylemişlerdir.

İlçe Belediye yetkilileri, sosyal ve afet evlerinin yapımının devam ettiğini, yapımı tamamlanan evlerinse sahiplerine dağıtıldığını söylemişler, ilçenin en kısa zamanda düze indirilmesi yolunda gerekli çalışmalara ağırlık verdiklerini bildirmişlerdir.

Öte yandan Talas bucağında da kaymalar görüldüğü bildirilmiştir. Tarihi önemi olan bir çok eserin bucakta toprak kaymaları ile yıkılma tehlikesinde olduğu ileri sürülmüş, 5. derecede bir sarsıntı halinde birçok kişinin canından olabileceği belirtilmiştir.

İzmit Körfezi yağma ediliyor

İZMİT, (ABC)

Alınan ihbarlara göre, İzmit Körfezinin güney Kesimleri, Gölcük, Halıdere, Ulaşlı, Ereğli ve Karamürsel'in Hersek mevkiine dek bazı kişiler tarafından denize moloz doldurularak belediyeden izinsiz olarak işgal edilmektedir.

Alınan ihbarlar üzerine, Kocaeli Valisi İbrahim Ural, Liman Başkanı Muammer Işgüden ve Milli Emlak Müdürü Necati Bayrak'ı görevlendirerek bu yolsuzluğun önüne geçmelerini istemiştir.

Liman Başkanı ve Milli Emlak Başkanı'nın yaptığı araştırmalar sonucu ihbarların doğru olduğu anlaşılarak 18 yerde sahilin doldurularak yer kazanılmaya çalışıldığı saptanmıştır.

Öteyandan, Vali İbrahim Ural'ın körfezdeki sahil yamaçlarına karşı etkili bir biçimde mücadeleye girişmesi İzmitli'ler tarafından olumlu karşılanmıştır.

NASIRLI BELLER

Erdoğan ÇETİNKAYA

—1—

Mehmet Saltık'la birlikte kahveden içeri giriyoruz.. Tavana koyu bir sigara dumanı birikmiş.. Biraz kalabalık sayılır içerisi. Diğer kahvelerdeki gibi, normal masa, sandalye gibi şeyler yok. Okul sıraları gibi ağaç masa ve oturaklar var. Köşede bir yere de küçücük bir çay ocağı kurulmuş...

Burası, Sirkeci'de bir kahvehane.. Yalıköşkü Caddesindeki hamal bölüğünün kahvehanesi.. Yani yük taşıyacılarının. Kendileri «Esnaf kahvesi» diyorlar... Mehmet Saltık'ın görevi kolbaşılık. Mehmet Saltık'la konuşuyoruz önce. «Ben» diyor, «Kesedara bir söyleyem de, sen ondan sonra kahvedekilerle konuş.» Ben, «Peki» diyorum. Mehmet Saltık, Kesedarın odasına giriyor. Kahvedekiler beni dostça karşılıyor. Hepsi tokalaşmak istiyor. «Merhaba» diyorum herkese. Hepsi buyur etmek istiyor. Ben de konuşmak için can atıyorum. Ama, ilk önce kesedarla görüşmek gerek. Kesedar bu hamal bölüğünün en üst kişisi. Ondan sonra Kolbaşı, işbaşı gibi görevliler geliyor. Bütün yetki kesedarın elinde.

Kahvedekiler şu anda boş oturuyorlar. Bir kısım arkadaşları ambarlarda kamyon yüklüyorlar. Yüklenen kamyona yeteri kadar taşıyıcı gidip, diğer kısmı kahvede oturuyor. Eğer başka bir kamyon yüklenecekse onlara da görev veriliyor. Böyle bir nöbetleşme yöntemiyle işgüçlerini ortaya koyuyorlar.

Kesedar konuşmamıza izin vermiyor. En büyük özelliğidir Anadolu halkının. Ser verip sır vermemek.

Dışarı çıkıyoruz. Mehmet Saltık «Gel» diyor. «Şimdi 7-8 kişi bir ambarda çalışıyor. Onlarla konuşursun.» İçime bir ferahlık ve sevinç doluyor. Orda konuşuyorum, dertli insanlarla. Belleri nasır bağlamış insanlarımızla. Süleymaniye'de kaldıkları han odalarına gidiyoruz sonra. Akşama dek onlarlayım.

Türk Dil Kurumunun, Türkçe sözlüğü «Arkalık» kelimesini şöyle tanımlıyor:

«Yük taşıyıcılarının sırtlarına astıkları arka yastığı»

«Semer» sözcüğüyle karşılaştırıyorum. Yapılış şekilleri aynı ikisininde. İkisinde de «iskeleti ağaçtan yastık» tanımı geçiyor. Ama.. Biri insanların sırtına, diğeri hayvanların sırtına vuruluyor!..

«BİZ ZURNANIN EN KÜÇÜK DELİĞİYİZ»

Daktilomun başına geçiyorum. Bir türlü karar veremiyorum. Acaba nerden başlasam yazmaya? Aziz'den mi? Ramazan'dan mı? Yoksa baharın bir öğlen güneşinde, Süleymaniye Camii'nin karşısındaki kahvelerde yabancı turistlerle kaynaşan içten dost insanlarımızdan mı? Yok yok diyorum kendi kendime. En iyisi eve dönerken vapurda rastladığım Halil'i anlatmalıyım. Zalim Almanya'nın deli ettiği Halil'i. Bir an Süleymaniye'deki, altı kişinin bir yerde yattığı han odaları geliyor gözlerimin önüne. O ara beynime bir kurşun saplanıyor sanki. Pala Aziz'in «Biz zurnanın en küçük deliğiyiz. Bizim sesimizi kimse işitmez» sözü, alnımın ortasına saplanıyor. İçimden şöyle bir küfür etmek geçiyor; Aziz'i bu kanıya vardıranlara! Aziz'i böyle zurnanın en küçük deliği yapanlara! Hayır Aziz. Sen zurnanın en büyük deliğisin.. Çünkü senin emeğin var. Senin alnından boncuk boncuk damlayan terin var. Onlar bu terden, bu emekten yoksunlar. Sen de alın teri ve bileğinin gücü olduktan sonra dünyanın en onurlu insanısın. Sen, 300 kiloluk yükün altında iken üç metre yükseklikteki ağaç kalası çıkarken varsın başkaları utansın.

SİRKECİ'DE BİR HAMAL BÖLÜĞÜ: MEVCUT 230 KİŞİ

Her gün Anadolu'ya kamyon kamyon mal taşınır. Söz konusu mallar, kamyonlara yükleninceye kadar insan sırtlarında taşınır. Her iş semtinin bir hamal bölüğü vardır. Bu bölüklere «İskele» de derler. Bölükte kendi aralarında seçtikleri yöneticiler vardır. Yöneticileri inandıkları, güvendikleri kimselerden seçerler. İşe başlama ve paydos saatleri belirlidir. Bölüğe dışarıdan yabancı hamal alınmaz. Dışarıdan o bölüğe yazılmak isteyen hamaldan belirli bir para alırlar. O para karşılığında o yeri satın almış olur. Eğer ileride yerini satmaya kalkarsa, satacağı kimseden karşılığını alır. Ya da başka bir bölükteki hamalla yerini değişebilir.

Mevsimlik işçi diyebiliriz, bu çalışanlara. Belirli bir süre çalıştıktan sonra memleketlerine giderler. Hiç bir sosyal güvenceleri yoktur. Sigorta, iş güvenliği gibi haklardan yoksundurlar. En zor koşullarda çalışırlar. Çalıştıkları ambarlar kışları soğuk ve loştur. Çok ağır yük vururlar sırtlarına. Bazen 400 kiloya ulaşır, birinin taşıdığı tek bir çuval ya da sandık.

"25 yıldır çalışıyorum... Dört nüfusa bakıyorum.. Ne sigaram var.. Ne evim..,,

Taşıdıkları her ton karşılığı belirli bir para alırlar. Bazan bir kişi günde 20-25 ton yük taşır. Onlar için en zoru, yükü ağaç kalas üzerinden kamyona çıkarmaktır. Bir anlık bir dalgınlık hayatlarına mal olabilir. Kamyondaki istif yükseldikçe, ağaç kalasın dikliği de fazlalaşır. Yağmur yağdığında ağaç kalas kaygan bir hal alır. İşveren bu durum karşısında hiç bir önlem almaz.

Bir arkalığın ağırlığı 7-8 kg.dır. Bu kadar ağırlığı, 9 - 10 saat bir insanın taşıdığını düşünün. Hiç bir şey taşınmasa bile bu kadar ağırlık insanı yormaya yeterli değil midir? Arkalık fiyatları oldukça yüksektir. En kullanışsız bir arkalığın tutarı 1500 liradır.

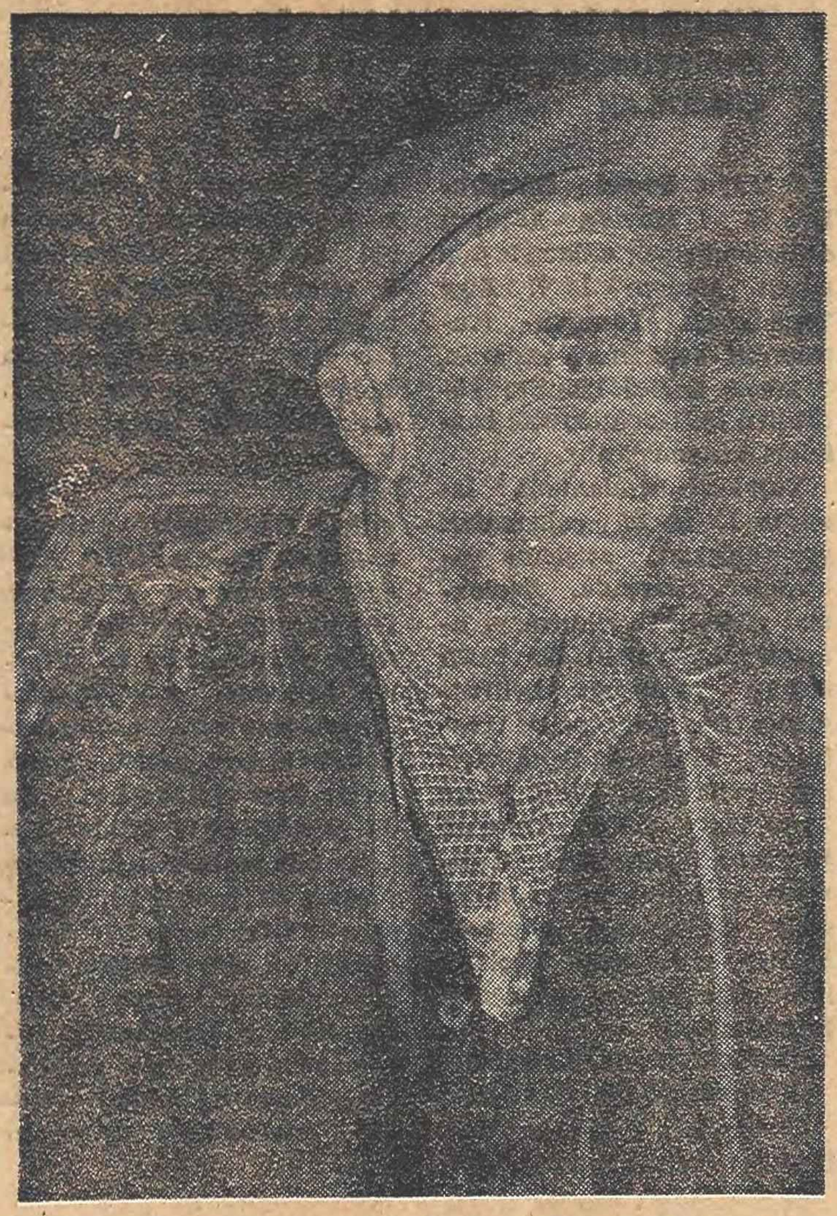
«— 25 Senedir çalışıyorum. 20 yaşında İstanbul'a geldim. O zamandan beri çalışıyorum. Dört nüfusa bakıyorum. Aldığım para yetmiyor.. Ne sigortam var ne evim. Ambar sahipleri bizi sigortalı yapmıyor. Onlar gelsin bizim yerimize fazla değil bir kere şu kalastan çıksın da görelim.»

«— Dört çocuğum var. Ev benim değil. Halkalı'da bir gecekonduda oturuyoruz. Burdan aldığımız para yetmiyor.»

«— Mehmet Kantül kalastan düştü öldü! Biz de zor çalışıyoruz. Biz de düşebiliriz.

«— Haci de düştü! Tam beş sene yatakta yattı. Parası yoktu. Çocukları vardı. Kimse çocuklara bakmadı. Haci köyde kaldı iyi olana kadar. Şimdi yine geldi çalışıyor. Fakat ayağı topaldır. Biz de düşsek bize kimse bakmaz. Zaten arazimiz yok. Çalışırız dört-beş ay, sonra köye gideriz. Kışın yine geliriz. Bir parça bişeler alır gideriz köye. Çocuklara fistan, ayakkabı, sabun filan.»

Böyle söylüyorlar Sirkeci Yalıköşkü Caddesinde kurulu nakliyat ambarlarında çalışan ve emeğinin karşılığını alamayan yük taşıyıcıları.

Yıllar boyu ekmek parasını arkalıklarda yük taşıyarak kazanan insanlarımız, böylesi ilkel yaşamdan ne zaman kurtulacaklar?.

«BİZ ONLAR KADAR PARA KAZANAMIYORUZ» DİYENLERE ŞAŞARIM

Sirkeci'de, Eminönü'nde, Cağaloğlu'nda, hergün karşılaştığımız insanlar.. Aziz'ler, Ramazan'lar, Mustafa'lar, Emin'ler. İsimler bizim isimlerimiz. Ama, insanlar tanımadığımız insanlar. Bazan, kalabalıkta, sırtında yükü ile giderken bir yerimize hafiften çarptığında, dönüp kızdığımız insanlar. «Görmüyor musun be! Önüne baksana» dediğimiz insanlar. Sırtında binlerce lira değerinde bir yükü taşıyıp; sırtında olduğu sürece büyük bu riske girip, karşılığında az bir ücret alan insanlarımız..

Şaşarım, «Biz onlar kadar para kazanamıyoruz» diyenlere. Onların kazançlarına göz dikenlere. Sen gel elli kiloluk bir yükün altına gir de göreyim? Çok değil, şöyle elli metre yürü. Göreyim, boyunu ve de enseni? Kıçından ter söktüğünde, aldıkları ücretin nasıl haklı bir kazanç olduğunu anlarsın...

YARIN

HEMŞERİLERİ İMAR ve İSKAN BAKANINA SESLENİYORLAR

Süleymaniye'de han odaları. Her yer bakımsız...

tırmık

AYDIN ENGİN

Babıali'de şaşkınlık

Bugün iki yazar'dan söz edeceğiz. Rauf Tamer'den ve İlhan Selçuk'tan.

Biri Tercüman'ın ağır topu. Küfürlü üslubunu bazen terbiyesizlik, bazen muhbirlik düzeyinde azgınlaştırarak Tercüman'ın ikinci sayfasında kalem oynatıyor.

Öteki Cumhuriyet'in ağır topu. Sakin üslubu ve «iyi» düşünülmüş cümleleri ile marksist olmayan solda «etkili» bir kalem.

İkisi de 1 Mayıs'ın ardından yazılar yazdılar. (Aslında 1 Mayıs öncesinde de yazdılar. Hem de önemli yazılar yazdılar).

Bu iki yazarı aynı «Tırmık»ta konuk edişimiz ilkin bize de yadırgı verdi. Biri (Rauf Tamer) açıkça düşmanımız. Kapitalizmin, tekelci sermayenin sözcüsü. Üstelik faşizme göz kırpan, yer yer faşizme belirgin bir özlem duyan kesimlerinin sözcüsü.

Öteki, yıllar boyu Türkiye'de ilericilerin saygısını kazanmış, bugüne kadar ki çizgisi ile saygınlığına hemen hiç leke sürmemiş bir yazar. Kendisiyle 12 Mart'ta «mapus arkadaşlığı» etmişiz ve onurlanmışız.

Gel gör ki bugün ikisi de bizim «Tırmık»ta buluştu.

Neden?

Cevabı yalnız biz versek:

— Efendim, sübjektif değerlendirmeler bunlar... denecek.

İyisi mi kendi yargımızdan önce her iki yazardan minik birer alıntı yapalım ki kararı okuyucu versin.

***

2 Mayıs günü Rauf Tamer'in yazısının başlığı «Kara gün» idi. Doğrudur. 1 Mayıs, Rauf Tamer ve benzerleri için kapkara bir gündür. Onun gibilerin dünyasını karartmayı amaçlamıştır.

Üstelik Tamer tek başına değildir bu yargısında. Tüm faşizm özlemcileri için 1 Mayıs 78 kara bir gündür.

Tamer o gün şöyle yazdı:

«...Dün 60-65 yıl önceki o kara gün'ü yaşadığımızı ısrarla tekrarlayacağım. Ne tesadüftür ki, o günkü yönetim de işgal kuvvetlerine karşı suskunluğunu muhafaza ettiydi...

Ama sonra ne olduydu?

Bir kadın çıktıydı. (Halide Edip)

Sultanahmet Meydanında, «kalkın ey ehl-i vatan» diye bağırıp bu işgale karşı protesto bayrağını açtıydı.

Bir kadın diyorum, dikkat.

Ve şimdi soruyorum:

«— Yok mu bir erkek »...

Tamer'in yazısından yaptığımız alıntı bu kadar.

Ne cevap vermeli buna?

— Yok mu bir erkek? diye feryad ediyor.

Elcevap:

— Var. Çok var. Bu yıl 1 Mayıs günü sizin Taksim dediğiniz 1 Mayıs Alanındaydılar. Eğer bu kadar «erkek»e ihtiyacınız varsa, en azından 1 Mayıs günleri, onları 1 Mayıs Alanı'nda bulabilirsiniz... deyip geçelim Rauf Tamer'i.

***

Öteki yazar İlhan Selçuk. 3 Mayıs günü Cumhuriyet Gazetesi'nde şöyle yazdı:

«...Slogan yarışı temel amaçta, yığınsal bütünleşmeyi önleyici düzeye zaman - zaman yükseldi. Sloganların için de düşündürücü olanlar da var. Sözgelimi uzun süre şu tümce yinelendi:

— TKP'ye özgürlük...

Ama niçin yalnız TKP'ye özgürlük? Özgürlük sorunu -TKP'li olsun olmasın- 42 milyon yurttaşın sorunudur. Bu davayı salt TKP'nin sorunuymuş gibi ele almak neden? O zaman konu özgül bir çelişkinin üstüne oturtulmuş olur. «TKP'ye özgürlük» diye bağıranların özgürlüklerine saygı duymak gerekir; mantıklarını anlamak zordur...»

İlhan Selçuk'un da görüşlerine saygı duymak gerekir; mantığını anlamak ise pek kolaydır.

İlhan Selçuk'un mantığını kavramak gerçekten de pek kolaydır.

Selçuk, komünist değildir. Olmadığını yazılarıyla, ideolojisiyle defalarca kanıtlamıştır. Dolayısıyla Türkiye Komünist Partisine konan yasağın kalkması Selçuk için birincil sorun değildir.

Yoksa Selçuk da «TKP'ye özgürlük» diye haykıranların sözünü ettiği «özgürlüğün» 42 milyon yurttaşımızın ihtiyacı olan, yani en genel anlamıyla «özgürlük» olmadığını, Türkiye'de işçi sınıfının siyasal örgütlenme özgürlüğüne konan yasak olduğunu pek iyi bilmektedir.

Ama İlhan Selçuk'un ideolojisinde işçi sınıfının siyasal örgütlenme özgürlüğünün olmayışı «gündemin birinci maddesinde» yer almıyor.

Almayınca da...

***

1 Mayıs 78 gibi görkemli bir demokratik gösteriden sonra İlhan Selçuk'u, Rauf Tamer gibi bir anti-demokrat'la birlikte Tırmık'a konuk etmek bizim için de hoş olmadı.

Ama Türkiye'de sınıfların ayrışması hızlandıkça, böylesi «hoş olmayan zorunluluklarla» daha çoook karşılaşacağız besbelli...

TÜRK NAZİLERİ 1965-1973 (3.bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

- 6 -

FEN FAKÜLTESİNDE

Ortadoğu Teknik Üniversitesinden otobüslerle yola çıkan öğrencilerin yolu polis tarafından Bahçelievler'in girişinde kesilmişti. Bu arada Cebeci ve Yıldırım Bayazıt Alanındaki fakültelerden de, gruplar halinde gençler Fen Fakültesine doğru yürüyüşe geçmişlerdi. Fen Fakültesini işgal altında bulunduran komandoların çevresi öteki fakültelerden gelen öğrenciler tarafından çevrilince, duruma toplum polisi müdahale etmiş ve öğrenci gruplarını coplayarak dağıtmıştı...

Fen Fakültesi kapısını tutan komandolar önceden kararlaştırılan «Nereden Geliyorsun?» sorusuna «Ergenekon'dan» cevabını veren arkadaşlarını içeri alarak güçlenmeye başlamışlardı. Bu arada fakülte için de muhasara altında kalan öğrenciler arasındaki kız öğrencilerin çığlıkları, taa dış kapıdan duyulmuştu...

Devrimci gençlerin giderek artması karşısında polis, CKMP.li komandoları dağıtmak için formüller aramaya başlamıştı. Polis çaresizlik içinde kıvranırken Fen Fakültesi giriş kapısını tutanlar arasında bulunan ve kendisinin komandoların lideri ve Siyasal Bilgiler Fakültesi Ülkü Grubu'nun Başkanı olduğunu öne süren YILMAZ ŞAHİNER (Yalçıner olacak) adlı genç, ayak üzeri bir basın toplantısı yapmıştı. Şahiner (Yalçıner) dövülen arkadaşlarının intikamını aldıklarını, ablukanın sabaha kadar devam edeceğini, sosyalistleri yok edeceklerini söylemişti. Komandolardan üçünün rehin olarak alınması karşısında, devrimci gençlerden de rehinler alınarak konu pazarlık masasına yatırılmıştı. Sonuç olarak, Fen Fakültesini çeviren binlerce öğrencinin saldırıya geçmesinden korkan C.K.M.P.li komandolar gruplar halinde ve gayet talimli şekilde bölgeyi terketmeye başlamışlardı. Devrimci gençlerin harekete geçmesi karşısında toplum polisi, komandoları himayesine alıp dayak yemekten kurtarmıştı.

Sağ basın komandocu zorbaları kışkırtıyor

★ **TÜRKEŞ'İN PARTİSİ AD VE AMBLEM DEĞİŞTİRME PEŞİNDE**

Pazartesi sabahı olup bitenlerle, olaylar durulmuş değildi. Çünkü, 1968'in son günü, CKMP.li komandolar bu sefer Siyasal Bilgiler Fakültesine karşı saldırıya geçmişlerdi.

Öğrencilerin büyük bölümünün yılbaşı dolayısıyla okulda bulunmamalarından yararlanan komandolar, ellerinde kalın ve özel olarak hazırlanmış sopalarla Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurdunu basmıştı. Saat 16.30 da yurdun kapılarını tutarak işe başlayan sağcı komandolar, camları kırmış, yurttaki öğrencileri sopadan geçirmeye başlamışlardı. Bu sırada olay yerine polis gelmiş ve komandolar tahrip hareketini durdurmuşlardı. Polisin olay yerinden çekilmesinden hemen sonra komandolar, Fikir Kulüplerinin ilân tahtasını parçalamış ve kız öğrencilere küfretmişlerdi...

M. H. P.

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

Bütün bunlar Cemiyetler ve Siyasi Partiler Kanunlarının açık hükümlerine rağmen kurulan KOMANDO kursundan geçmiş sağcı gençlerin artık kendilerini EYLEMDE göstermeye başladıklarını ortaya koymaktadır. Olaylar bitmiş değildir, çünkü CKMP'li ve komando olduklarını söyleyen gençler, son olaylarda polisin kendilerini himaye etmesinden cesaret alarak, yeniden saldırılara gireşecek ve Ankara'da büyük olaylar çıkacaktır.

Çarşamba günü bir basın toplantısı yapan Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı Murat Kovacıoğlu, son olaylara iktidarın dikkatini çekerek şöyle demiştir:

«— Son günlerde gittikçe azgınlaşan faşizme karşı bütün gücümüzle karşı koyacağız.»

Kovacıoğlu, saldırgan faşist grupların AP'li ve CKMP'li gençlerden meydana geldiğini belirttikten sonra son duruma teşhisini şöyle koymuştur:

«ARTIK ŞU KESİN OLARAK AÇIKTIR Kİ. BU ÜLKEDE NE KONUT NE DE İNSAN GÜVENLİĞİ VARDIR. ŞUNU KAMUOYUNA KESİN OLARAK DUYURUYORUZ, SON GÜNLERDE GİTTİKÇE AZGINLAŞAN FAŞİZME KARŞI KOYACAĞIZ VE BUNDAN SONRA DA HİÇBİR İKTİDAR KUVVETİNE GÜVENMİYORUZ.»

Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı, sağcı saldırgan komandoların iktidar (AP) tarafından beslendiklerini, asıl amacın devrimcileri tahrik etmek olduğunu da söylemiştir.

Artık bir merkezden yönetildikleri kesin olarak anlaşılan sağcı komandolar, hiç yeri yokken saldırıya geçerek AP iktidarının düşüncelerini gerçekleştirecek ortamı hazırlamaktadırlar. Çıkarılması tasarlanan yeni terör kanunlarına (Nizamı Koruma Kanun Tasarısı) gerekçe hazırlama amacı güden son tahrikçi olaylarda, eğer devrimci gençler kendilerini savunurlarsa, iktidar sözcüleri Millet Meclisi kürsüsünden, getirecekleri terör kanunlarını daha rahatlıkla savunabileceklerini sanmaktadırlar. Fakat, çok denenen bu oyuna Türk ulusu artık bir daha gelme niyetinde değildir.

Fikir olarak CKMP'den, para olarak, AP'den beslenen sağcı öğrenciler, seçimler (1969 seçimleri) yaklaştıkça daha aktif duruma getirilecek ve bu yolla CKMP'ye oy sağlanmağa çalışılacaktır. Fakat, çok zaman evdeki hesapların çarşıya uymadığı da bilinen bir gerçektir... (ANT, Sayı 106, 7 OCAK 1969)

İşçi göçünün yönü Arap ülkelerine kaydı

İSTANBUL, (İSTA) 1977 yılı içinde çalışmak amacıyla yurt dışına giden toplam 17 bin 811 işçiden; 8 bin 300'ünün Libya'ya, 4 bin 182'sinin Suudi Arabistan'a gönderildiği, Almanya'ya gönderilen işçi sayısının ise ancak 2 bin düzeyinde kaldığı belirlenmiştir.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği tarafından yapılan araştırmaya göre işçi göçünün yönü Arap ülkelerine kaymıştır. Böylelikle işçi göçünün yönü açısından yıllardır ilk sırayı alan Federal Almanya yerini Libya'ya bırakarak üçüncü sıraya düşmüştür. 1977 yılı içindeki işçi göçünün ülkelere göre değişimi şöyledir:

Ülke	Sayı
Libya	8300 Kişi
S. Arabistan	4182 Kişi
Almanya	2281 Kişi
Avusturya	583 Kişi
Avustralya	494 Kişi
İsviçre	174 Kişi
Hollanda	80 Kişi
Belçika	43 Kişi
Fransa	12 Kişi
Diğerleri	1662 Kişi
Toplam	17.811 Kişi

ABD'de en büyük şirketler birbirleriyle bağıntılı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'deki en büyük şirketlerin, yüksek düzeydeki yöneticileri aracılığı ile birbirleri ile bağlantılı oldukları açıklanmıştır. ABD Hükümet İlişkileri Komitesi'nin yaptığı bir araştırmanın sonuçlarına göre, ABD'deki tüm holdinglerin aktif değerlerinin yaklaşık dörtte birini ellerinde tutan en büyük 130 ABD tekelinin, yüksek düzeydeki görevliler aracılığı ile birbirleri ile bağlantıları vardır. Araştırma, bu tekeller arasında 530 tane direkt bağlantı (bir tekelin yöneticisinin bir başka tekelin yönetim kurulunda olması) ve 12.193 dolaylı bağlantı olduğunu belirtmiştir. Elinde toplam olarak 1 trilyon dolarlık aktif değer bulunduran bu 130 tekel arasında, en büyük 30 endüstri tekeli, en büyük 20 banka, en büyük 10 hayat sigortası şirketi ve 10 tane çeşitli finansman kuruluşu bulunmaktadır.

Demokratik Örgütlerden Haberler

TEK-DER TEKNİKERLER KURULTAYI DÜZENLENDİ...

Tüm Yüksek Teknikerler ve Teknikerler Derneği Bursa, Adapazarı, Kütahya, Bilecik, Eskişehir, İzmir, Balıkesir ve Çanakkale Şubeleri Başkanları ile Yönetim Kurulu üyeleri yaptıkları ortak bir toplantı sonucunda yayınladıkları bildiride, tekniker topluluğunun ekonomik-demokratik ve mesleki mücadelesini canlı tutarak, en geniş üye tabanı ile genel mücadele içinde yer almak amacıyla «Tekniker» kurultayı düzenlediklerini belirtmişlerdir.

Bildiride, kurultayın 6-7 Mayıs tarihlerinde Ankara'da olacağı, kurultay sonucu ortaya çıkacak somut tekliflerin Ecevit Hükümetine götürüleceği ve kurultay sonucu yayınlanacak bildiri ile çalışmaların kamuoyuna duyurulacağı belirtilmiştir.

POL-DER MERSİN VE DİYARBAKIR ŞUBELERİ AÇILDI...

Kısa adı POL-DER olan Polis Derneğinin Diyarbakır ve Mersin şubeleri düzenlenen törenlerle açılmıştır. Mersin Şubesinde açılış konuşmasını Dr. Cemal Tanrıöver yapmıştır.

Mersin Şube Başkanı Nizamettin Tekçe törende bir konuşma yapmış ve «Biz bütün meslektaşlarımızın kardeş olduğuna, yasaların emrinde vatandaşın hizmetinde olduğuna inanıyoruz» demiştir.

Diyarbakır Şubesince yapılan törende geçici yönetim kurulu adına yapılan konuşmada ise, POL-DER'in polis emekçilerinin demokratik, ekonomik haklarını savunan bir kitle örgütü olduğu vurgulanmıştır.

1978'in ilk iki ayında iş isteyenlerin sayısı 130 bini aşıyor

Şubat ayı içinde 57 bini erkek 11 bini ise kadın olan toplam 68 bin kişi İş ve İşçi Bulma Kurumuna başvurmuş böylelikle 1978'in ilk iki ayı içinde kuruma müracaat eden işsizlerin sayısı 130 bine yükselmiştir.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun aylık bültenine göre, iş istemi ile kuruma başvuranların sayısında geçen yılların aynı dönemine oranla hissedilir bir artış olmuştur. 1975 yılının Ocak - Şubat döneminde iş isteyenlerin sayısı 77 bin dolaylarındayken bu rakam 1976 yılının aynı döneminde 111 bine, 1977 yılının aynı döneminde 124 bine, 1978 yılında ise 130 bine ulaşmıştır. Buna karşılık son dört yılın ilk iki ayındaki açık iş sayısında azalma görülmektedir. Örneğin 1977'nin ilk iki ayındaki açık iş sayısı 36 bin iken 1978 yılının ilk iki ayındaki açık iş sayısı 23 bin dolaylarında kalmıştır. İş istemiyle başvuranların sayısı artarken açık iş sayısının azalması bunalımın yoğunlaşmasının bir görüntüsü olmaktadır.

1978'in ilk iki ayında yapılan 68 bin kişilik başvuruya karşı ancak 9 bin kişi işe yerleştirilebilmiştir.

Öteyandan yine Şubat ayı sonuna kadar İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından 1435 kişi yurt dışına gönderilmiştir. Geçen yılın aynı döneminde yurt dışına gönderilenlerin sayısı ise 1395'dir.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Bülteninde 1977 yılı içinde kurum aracılığı ile 19 bin kişinin yurt dışına çalışmak üzere gönderildiği belirtilmiştir. Yurt dışına işçi göndermede geçen yıllara göre hissedilir bir artış gözlenmektedir.

1 Mayıs öncesi baskılar kınandı

★ **DİSK'E BAĞLI SENDİKALAR, TÖB-DER ESKİŞEHİR ŞUBESİNİN KAPATILMASINI KINADILAR**

1 Mayıs öncesi hazırlıkları ve 1 Mayıs'a katılımı değerlendirmek amacıyla toplanan Maden - İş 7. Bölge Temsilciliği Yönetim Kurulu bir açıklama yaparak, 1 Mayıs öncesi İzmit'te yürütülen anti-demokratik baskıları kınamıştır.

Yapılan açıklamada İzmit'te 1 Mayıs çalışmaları yürütülürken, afişleme çalışmaları sırasında, demokrasi güçlerini yıldırmayı amaçlayan yoğun bir baskı ortamı yaşandığı belirtilmiştir. Bir grup polis tarafından Maden-İş Sendikasının arandığına, DİSK Bölge Temsilcisi Fehmi Altun'un gözaltına alındığına değinilen açıklamada, bu maksatlı girişimlerin sonuçsuz kaldığı, demokrasi güçlerinin kışkırtmalara gelmediği belirtilmiştir.

ESKİŞEHİR TÖB-DER'İN KAPATILMASI KINANDI

Öteyandan Eskişehir TÖB-DER'in valilik tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeksizin kapatılması tepkiye yol açmıştır. DİSK'e bağlı üç sendika; Maden-İş, Genel-İş ve Oleyis yayınladıkları ortak bildiride şöyle denilmiştir:

«Şehrimizde MC döneminde yaşanmayan anti-demokratik baskılar CHP iktidarı döneminde görülüyor. Demokratik örgütler üzerinde yoğun baskı ve yıldırma politikası uygulanmakta, sebepsiz yere, sudan bahanelerle demokratik kuruluşlar kapatılmaktadır. Bu da gösteriyor ki iktidar değişse bile mahalli yönetimin tutumu değişmedikçe anti - demokratik baskılar sürecektir. Bu olayı DİSK'e bağlı sendikalar olarak kınıyor, bu anti-demokratik tutum karşısında tüm demokratik örgüt ve kişileri birlikte mücadeleye çağırıyoruz.»

Sedef Tersanesinde 350 işçi Limter-İş'de örgütlendi

İSTANBUL (İSTA) Limter - İş Sendikası, Özel Sedef Tersanesinde örgütlenmesini tamamlamış ve Dokgemi - İş Sendikasının işyeri yetkisi dönemi bitmesine rağmen sözleşmeyi feshetmemesi girişimi mahkeme kararıyla engellenmiştir.

DİSK 5. Bölge Temsilcisi Fehmi Altun, Özel Sedef Tersanesinde yapılan örgütlenme üzerine İSTA Muhabirine yaptığı açıklamada Türk-İş'e bağlı Dokgemi-İş Sendikası'nın işyerinde oyunlar içine girdiğini belirterek şunları söylemiştir:

«Limter-İş Sendikası Sedef Tersanesi'nde uzun dönem süren bir örgütlenme çalışmasına girdi. İşyeri yetki isteminde bulunacağı sırada karşıt sendika durumunda bulunan Dokgemi-İş Sendikası daha önceki sözleşmeyi feshetmeyerek otomatikman 1 yıl uzatmak istedi. Ancak mahkeme kararıyla çoğunluk sendikası olduğumuzu ve işçilerin sendika seçme özgürlüğünün zedelenmek istendiğini bildirerek uygulamayı durdurduk. 350 işçinin çalıştığı işyerinde Limter-İş Sendikasının örgütlenmesi yetki alınmasıyla pekişecek ve Türk-İş üyesi Dokgemi-İş Sendikası bu işyerinden gelmemek üzere gidecektir. Verilen savaşım bunun en güzel kanıtıdır.»

Maden-İş Sendikası Ereğli Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz'la söyleşi

Erdemir işçileri, üzerlerinde oynanan oyunları bozmuştur

İSTA:

Sayın Cevdet Yılmaz, sizin göreve atanmanızdan önce sendikada neden şu anda olduğu gibi canlılık yoktu.

YILMAZ:

Öncelikle bu «canlılık» betimlemeniz için teşekkür etmek isterim. «Canlılık» yaşam demektir. Yaşamın olmadığı bir yerde işçi sınıfının savaşımı için en küçük bir duyarlığın olmadığı, en basiti; Türkiye işçi sınıfının yarım yüz yılı aşan bir sürede kutlayamadığı kendi öz bayramanı, tekelci burjuvazinin yasaklarını çiğneyerek kutladığı bir sırada, Maden - İş'in tüm bölge olanaklarını bu yönde kullanmak yerine kendi özel çıkarları için kullananların, işçi sınıfının en büyük bayramına katılmak yerine bir siyasal partinin veyahutta bu siyasal parti içinde DİSK ve Maden - İş düşmanlığı ile tanınanlar adına ön seçim hesaplarına alet olanların işçi sınıfının duyarlılıklarını etinde kemiğinde anımsamaları olanaklı değildir. Bunlar, bu yüzden yaşamsızdılar, canlı değillerdi. Yukarıda da belirtmiştim tabandan onun bilinçlenmesinden, sorunlarına sahip çıkmasından korkuyorlardı. Üye arkadaşlarımız sınıfsal sorunlarını öğrendikçe kendi kofluklarını sırıtacaktı. Bu yüzden bırakın kitap, broşür yayınlarını, Maden - İş Gazetesini bile dağıtmayıp bakkallara satıyorlardı.

İSTA:

Olayların cereyan ettiği gün Polis, Kaymakam ve Savcının tutumu ne olmuştur.

YILMAZ:

Biz sendika binamıza girmek istediğimiz zaman tomsonlu polislerle karşılaştık. Polis, içeriye giremezsiniz bize kaymakam böyle emir verdi dedi.

Kaymakama gittiğimizde, biraz müsaade edin binanızı biz size teslim edeceğiz dedi. Hemen arkasından çok sayıda polis nezaretinde Ş.Özbayrak ve çetesi sendika binasına gelerek bizlerle çatıştı. Bizi dışarı atamayınca, ikinci bir polis operasyonuyla bizi çıkartıp, onları sendikaya soktular.

İSTA:

Demokratik kitle örgütleriyle ilişkileriniz ne merkezdedir.

YILMAZ:

Bu güne değin bölgemiz, bu örgütlerle hiçbir ilişki kurmamıştır. Biz bunlarla ilişki kurmadan, bunlarla dayanışma içinde olmadan işçi sınıfı savaşımının ileriye götürüleceği kanısında değiliz. Pratikte de bu ilişkilerin ne denli yararlı olduğunu geçtiğimiz günlerde yaşadık. Bu fırsattan yararlanarak sıcak mücadele günlerimizde bizden dayanışma ve yardımlarını esirgemiyen tüm demokratik örgütlere teşekkür ederim.

İSTA:

Ş. Özbayrakın bağımsız sendika kurmasını nasıl açıklıyorsunuz. Sizce nedenleri, kaynakları ve amacı nedir.

YILMAZ:

Ülkemizde kapitalizm ağır bir bunalım içindedir. İşbirlikçi-Tekelci burjuvazi bu bunalımın faturasını işçi ve bağlaşığı emekçi katmanlara ödetmek istemektedir. İşte bu olay, işçi sınıfını içinden bölme ve parçalama, güçten düşürme yöntemi. Bu, sarı sendikalar kurdurma işçileri düşman kamplara bölme şeklinde kendisini gösteriyor. Sermayenin bu sinsi saldırılarına biz ERDEMİR işçileri şu an şahit olmuş durumdayız. Hain Ş.Özbayrak ve Hakkı Öztürk'ün kurduğu sendika aslında sermayenin bütün yurt sathında uyguladığı işçileri bölme ve birbirine düşürme plânının Ereğli'deki yansımasından başka bir şey değildi. Bu plân aynı zamanda sermayenin kanlı diktatörlüğü olan faşist diktatörlüğe uygun zemin yaratma plânının sinsi görünümüdür.

İSTA:

Bir grup CHP'li saylav atanmanızı desteklediklerini açıklamışlardır. Bu saylavlar kimlerdir. Gönderdikleri kutlama mesajlarında ne dediler. Sizi destekleme gerekçeleri nedir?

YILMAZ:

Kapitalist sistemin hakim üretim biçimi olduğu ülkemizde, belirleyici, yön tayin edici iki ana sınıf vardır. Bunlar işçi sınıfı ve burjuvazidir. Toplumun diğer kesimleri bunlara göre yön tayin eder. Bilindiği gibi CHP, büyük ölçüde işçi ve emekçi katmanlardan oy almaktadır. Bu yüzden bir grup CHP'li saylavın yönlerini işçi sınıfından yana döndürmeleri gayet doğal bir olaydır. Bu gönderilen kutlama telgraflarının içerikleri hakkında bilgi edinebilmeniz açısından bir sayın saylavımızın telgrafını açıklamak isterim:

«İşçi sınıfımızın devrimci dinamosu Maden-İş'in üstlendiğiniz yeni yönetim görevini kutlarım. DİSK'in bel kemiği, Devrimci işçilerin harman olduğu Maden-İş'te hertürlü gerici ve oportünist davranışların gelişmesine olanak vermiyeceğinize inanıyorum. Başarılar diler sevgi ve saygılar sunarım.»

İSTA:

CHP gençlik kolları Genel Başkanı Zeki Alçın ve Zonguldak saylavı Avni Gürsoy'un Ereğliye gelerek Özbayrak'ı desteklemelerinin gerekçeleri size ne olabilir.

YILMAZ:

Buda doğaldır. Nasıl bir kısım parlamenterler yönünü işçi sınıfına göre çiziyorlarsa bir kısmıda elbette burjuvaziye göre çizecektir. Burjuvazinin bunalımın faturasını işçi ve emekçi katmanlara ödetebilmesi için sınıf ve kitle sendikacılığının iğdiş edilmesi ve özellikle bu hareketin başını çeken T.Maden-İş'in yozlaştırılması gerekmektedir. Eh bunlarda kendilerini bu göreve layık görmüşlerdir.

Eves Plastik işçileri 1 Mayıs'ı anlatıyor:

SÖYLEŞİ/KUDRET YILDIRIM

1 MAYIS şafağı sökmeden, birlikte geçirmişler geceyi Eves'liler. Gönül ısıtan, gün ışıtan türküler söylemişler baharın ayazında o gece «Güneş, sanki inada bindirmişti ertesi gün» diyordu Mustafa Ziylan. «Koca bir pankart gibi asılmıştı üstümüzde» diyordu.

Mustafa Ziylan Eves Plastik işyerinin baştemsilcisidir. Sol eliyle bıyıklarını düzeltirken, **«Bizim elimizde de küçük pankartlar vardı o gün»** diye söyleniyordu. **Mustafa'ya kalırsa ellerindeki pankartların küçüklüğü hiç önemli değildi. Diğer Eves'lilerin de dedikleri gibi asıl önemli olan, belgilerin büyüklüğü idi.**

Hüseyin Özsoy'a sorarsanız o da aynı kanıdadır. Hüseyin de Eves'te çalışan genç bir işçidir. Onun da 1 Mayıs Alanı'nda herkes gibi en çok etkilendiği şey, bazı çevreleri ürküten bir istemi, onbinlerin haykırışıydı. Hüseyin, **«Bu genel istek, belli bir birikimin doğal sonucudur»** diyordu. **«1 MAYIS, işçilerin, köylülerin ve tüm emekçi halkın demokratik istemlerini haykırdıkları gündür»** diyordu. **«Demokrasiye işlerlik kazandıracak bir istemin haykırılışı, suç mudur?»** diye soruyordu.

Yusuf Erdoğdu'ya göre de bu böyleydi. **«Öyle ya Türkiye Komünist Partisi'ne konan yasağın kaldırılmasını istemek için ille de komünist olmak gerekmez ki.»** diyor ve şöyle ekliyordu. **«Bunu asgari bir anlatımla her demokrat ve demokrasi aşığı herkes isteyebilir.**

Eves Plâstik işçileri «1 Mayıs'ta pankartlarımızın küçüklüğü önemli değil, belgilerimizin büyüklüğü önemlidir» diyorlar.

Bunu istemekte yasaklanırsa bu ülkede demokrasi yok demektir.»

«Gizlilik, demokrasiyi zedeler» diye söze başladı **Adnan Yalın. «Demokrasi, açıklık demektir»** diyordu. **«Gazetelerden TKP'ye konan yasağın kaldırılmasını isteyenler hakkında soruşturma açılacağını öğrendik. Bazı yetkililer, bunun yasak olduğunu söylemişler, takibat yapılacağını söylemişler.»** diyerek şöyle devam ediyordu. **«Bugün ülkemizde memurların ve teknik elemanların sendikalaşma hakkı yoktur. Kanunlar buna yasak koymuştur. Ama o gün 1 MAYIS Alanında onbinlerce öğretmen ve teknik eleman kendilerinin grevli, toplusözleşmeli sendikalaşma haklarına konan bu yasağın kaldırılmasını istemişlerdir. Bunu istemek suç mudur?»** diye soruyor ve bu soruyu yine kendisi yanıtlıyordu. **«Demokrasilerde demokratik hak ve özgürlüklere konan yasakların kaldırılmasını istemek elbette suç değildir»** diyordu.

Eves'ten ayrılırken adının **Rasim Yılmaz** olduğunu söyleyen bir işçi, **1 MAYIS** öncesi Derby işçilerinin bir sözünü anımsatarak şunları söylüyordu arkamdan. **«1 Mayıs'a gölge edilemiyecek»**

BUNALIM VE GÖRÜNTÜLERİ

Toplu işten çıkarmalar ve tensikatlara karşı tepkiler -21-

ışkolumuz yapısı itibariyle diğer işkollarına göre önemli farklılıklar gösterir. Bu yüzden enerji işçilerinin sorunları da işçi sınıfının diğer kesimlerine nazaran daha değişik olup, enerjinin üretimine, iletimine ve dağıtımına göre bu sorunlar kendine özgü biçimler kazanır.

Toplu işten çıkarmalar, enerji işçileri üzerinde işverenin devlet olması nedeniyle, dolaylı olarak işlemekte, muvakkat işçi veya idari baskılar olarak yansımaktadır. DSİ'nin hemen hemen tüm işyerlerinde, TEK'in şebeke tesisleri ve baraj inşaatlarında, İller Bankası'nın kadastro ve imar planlama işlerinde muvakkat işçilerden faydalanılmaktadır. İş bitiminde de bu işyerlerinde çalışan işçilerin iş akitleri feshedilmektedir. Bu durum zaman zaman, sayıları 4-5 bini bulan geçici işçilerin, yarına olan güvencesini yoketmektedir.

Şebeke tesislerinde bu uygulamalar, kadrolu işçilerinde «iş bittiği» gerekçesiyle feshedilmesine yol açabilmektedir.

Geçici işçi uygulaması zamanın iktidarlarına, işveren durumundaki yöneticinin siyasi eğilimine, hatta yapılmış yolsuzlukların örtbas edilmek istenmesine, işine gelmeyen sendikal hareketin ezilmek istenmesine göre değişebilir. MC'nin iktidar olduğu geçmiş evrede devlet kademelerine doldurulan faşist hareket partisi militanları, muvakkat işçilikten kendi çıkarlarına uygun olarak mevzilenme ve kadrolarını besleme aracı olarak faydalanmışlardır.

Tek Ges-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı Beyhan TIMBIL:

"Toplu işten çıkarmalar enerji işçilerine dolaylı olarak işletilmekte, geçici işçiler üzerinde yoğunlaştırılmaktadır,,

Böylece geçici işçiliğin yaygın olduğu işyerlerinin çoğunda yönetici birtakım devlet memurlarının da yardımlarıyla, sarı sendikaların yetki alması olanakları yaratılmıştır. Bu yüzden sık sık ileri sendikal hareketin temsilcileri işten atılmıştır.

Devlet kurumları, TEK, DSİ, İller Bankası kadrolu işçilerini genellikle işten atmamasına karşın - işine gelmeyen işçilere karşı idari baskılar uygulamakta, tayin etmekte veya çeşitli yollarla istifaya zorlamaktadır. Bu türden anti - demokratik uygulamaları engelleme yolu olarak devlet kurumlarının demokratikleştirilmesini önermekteyiz.

Enerji işçilerinin işgüvenliğini sarsan bir diğer gerici uygulamada, grev yasağıdır. Grev yasağının kaldırılması enerji işçileri için en güncel savaşımdır. TEK GES - İŞ bütün bu hedefleri;

— Enerji işkoluna grev hakkı

— Muvakkat işçi uygulamasına son verilmesi, muvakkat işçilerinde diğer işçilerle eşit yasal güvencelere kavuşturulması

— Enerji işkolunda faaliyet gösteren, TEK, DSİ, İller Bankası gibi kurumların demakratikleştirilmesi, çalışanların kurum yönetimine gerçek katılımının sağlanması şeklinde formüle etmiştir.

İLAN

Nevşehir Vilayeti Kaymaklı Kasabası Belediye Başkanlığında

Adedi:	Cinsi:	Markası:	Modeli Tipi:	Şasi No:	Motor No:	Muhammen Bedeli:	Geçici Teminatı	İhalenin Günü:	İhalenin Saati:
1.	Otobüs	Fiat	1972/650.E	000430	173759	250.000. TL.	18.750. TL.	23.5.978 Salı	15.00
1.	Otobüs	Fiat	1972/650.E	000428	174151	350.000. TL.	26.250. TL.	23.5.978 Salı	15.00

1. — Yukarıda yazılı Belediyemize ait 2. Adet 36.şar kişilik Fiat otobüsler Ekonomik ömrünü doldurduğundan 2400 sayılı kanunun 31.ci maddesine göre kapalı zarf usulü ile satılacaktır.
2. — Satış Belediye Başkanlığında toplanacak Belediye Encümeni huzurunda 23.5.1978 tarihine rastlayan salı günü saat 15.00'de yapılacaktır.
3. — Satış şartnamesi ve diğer evrakı müsbitiyeler Belediyemizde görülebilir.
4. — Otobüsler hali hazır durumuna göre faal olarak satılacaktır.
5. — İsteklilerin teklif mektuplarını ve teminatlarını 23.5.1978 salı günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında Belediye Başkanlığına verilecektir.
6. — Telgrafla müracaatlar postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın: 15155 — 313)

SAM ve HANS amcalar

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ilgi Bakanı Rainer Offergeld de Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile yaptığı görüşmede, «Türkiye ekonomisinin sıkıya alınması» konusu üzerinde durmuştur. ANKA Ajansının haberine göre, ABD'nin OECD'nin Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu kapsamını genişletilmesi önerisine Federal Almanya Ekonomik İşbirliği Bakanı da katılmaktadır.

Al..nin üç ayda bir Türkiye ekonomisinin denetlenmesi anlamına gelen «Stand -By» anlaşmasını dahi az bulması, OECD bünyesinde oluşturulan Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumunun kapsamının genişletilerek, Türkiye'ye verilecek kredilerin petrol üreten ülkelerden sağlanması isteklerine Federal Almanya yetkilileri de katıldıklarını söylemişlerdir.

Federal Almanya'da hükümet yetkilileri ve büyük banka temsilcileri ile görüşmeler yapan Maliye Bakanı, Türkiye'nin OECD Yardım Konsorsiyumu ile ilgili önerilerini anlattığını söylemiştir.

OECD ile konsorsiyumun kapsamı konusunda güçlükler bulunduğunu belirten Müezzinoğlu, Federal Almanya Ekonomik İşbirliği Bakanı ile yaptığı görüşmeler hakkında şunları söylemiştir:

«Bonn'da Federal Almanya Ekonomik İşbirliği Bakanıyla bir görüşme bulunduk. Bu görüşmenin konusu bizim OECD içindeki ilişkilerimizle ilgiliydi. Bildiğiniz gibi OECD de bir süreden beri konsorsiyum çerçevesinde ekonomik alanda karşı karşıya bulunduğumuz güçlükleri aşmak ve özellikle birikmiş borçlarımızı bir yeni ödeme planına bağlamak üzere çalışmalar yapılmaktadır. Bu görüşmede üzerinde durduğumuz konu bu oldu. Öteyandan Bonn'da bulunduğumuz kısa süre içinde, Alman Sanayiciler Birliğinin hazırladığı bir toplantıya katıldım, burada da ekonomimizin bugünkü durumu ve özellikle dışa dönük olarak Federal Almanya ile yapılabilecek işbirliği ve tasarılar konusunda açıklamalar yaptım. Öyle sanıyorum ki, Orta doğunun bugün, ekonomik açıdan kazandığı önem karşısında bu konu her zamankinden daha çok işlerlik kazanmıştır.»

ULUSLARARASI BÜYÜK BANKA TEMSİLCİLERİ İLE GÖRÜŞME

Müezzinoğlu, Bonn'dan Frankfurt'a geçmiş ve burada da uluslararası büyük banka temsilcileri ile bir görüşme yapmıştır. Müezzinoğlu görüşmeden sonra, yaptığı açıklamada, uluslararası büyük bankaların Türkiye'den alacakları konusunda kolaylık sağlayacaklarını ifade etmiştir.

Ambargo

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

na çalışıldığı öğrenilmiştir. Türkiye Dışişlerindeki üst düzeydeki toplantılara paralel olarak Ankara'daki ABD Büyükelçiliğinde de sürekli toplantılar yapılmıştır.

Bu arada, Başkentteki ABD çevreleri, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin yeniden başlaması için birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a verilen Türk önerilerinin «görüşülebilir» nitelikte olduğunu ABD ve İngiliz hükümet yetkililerince kabul edildiğini, ancak Türkiye Hükümetinin bu konuda özellikle ABD kamu oyunu yeterince oluşturamadığı görüşünü ileri sürmüşlerdir.

Yeni

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

nameler dünkü Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bilindiği gibi MC döneminde atanan **Arif Konyalıoğlu, Şakir Soykal, İsmail Kemal Uğur, Ülkü Bilgen, Ayşe Özil Demirkıran, Melin Haser, Hikmet Demirçelik, Emin Çakıroğlu, Güner Uygur ve Nail Kuter**dem daha önce görevlerinden alınmışlardı.

Bu arada Maliye Bakanlığının yazısı üzerine Maliye Başmüfettişliğine de Denizcilik Bankası Deniz Nakliyatı Türk Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Genel Müdür Müşaviri, Maliye eski Müfettişi **Kemal Civelek** getirilmiştir.

Erbakan 1 Mayıs gösterileriyle ilgili meclis araştırması isteyeceklerini söyledi

HABER MERKEZİ

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, 1 Mayıs gösterileriyle ilgili olarak Meclis araştırması isteyeceklerini açıklamıştır.

Erbakan, partisinin ortak grup toplantısından sonra yaptığı açıklamada, bütün dünyada müslüman ülkeleri parçalamak için tertipler düzenlendiğini iddia etmiş ve şöyle demiştir:

«Afganistan'da durum böyledir. Bangladeş'de durum böyledir. Filipinler'de de böyledir. Taksim'deki olaylar da bunun bir parçasıdır.»

Erbakan, yeni vergi tasarısının dengesizliği artırıcı nitelikte olduğunu savunmuş ve bu tasarıya karşı çıkacaklarını da açıklamıştır.

Usler

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

büyük ölçüde tehlikelidir» denilmektedir.

Fotokopisi 25 Nisan 1978 tarihli Hürriyet gazetesinde yayınlanan fakat metni çevirilmeyerek özü kaybettirilen ve adeta geçiştirilen yazıda, Türkiye Hükümetinin resmi politikasının aksine **bazı gazetelerin, mevcut üslerin ABD kontrolünde çalışmalarını sürdürdüğü yolundaki yazı ve haberlerin resmi ağızlardan mutlaka yalanlanması gerektiğine dikkat çekilmiş ve Türkiye Genelkurmay Başkanı ile Savunma Bakanı'nın bu tür haberleri yalanlayan birer açıklama yapmalarının sağlanması istenmiştir.**

Adana'da faşistlerin

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

lamada, bina hasar görmüştür.

★ Ülkü Ocaklarının Esertepe Şubesi'ne dün gece saat 02.30 sularında kimlikleri saplanamayan kişilerce, patlayıcı madde atılmıştır.

Patlamada, şubenin camları kırılmış, ölen ya da yaralanan olmamıştır.

★ Kurtuluş Semti Boncuk Sokak 13/2 numaralı evde oturan Nebahat Yıldız ve Nedim Arslan'ın evine kimlikleri belirlenemeyen kişilerce önceki akşam saat 22.00 sularında patlayıcı madde atılmış, patlamada kapı ve camlar hasar görmüştür.

★ Maliye Bakanlığında memur olarak çalışan Erhan İnanç isimli şahsın üzerinde bir tabanca bulunmuştur. Adı geçen şahıs gözaltına alınmıştır.

☆ Yaklaşık iki aya yakın bir süredir kapalı bulunan Kıbrıs Yüksek Öğrenim Erkek Öğrenci Yurdu dün açılmıştır. Yurdun önünde bir basın toplantısı düzenleyen Ankara Kıbrıslılar Öğrenim ve Kültür Derneği (AKÖK) ile KÖGEF yetkilileri maceracı grupların yeni yurtların açılması yolunda verilen mücadeleyi sekteye uğrattıklarını belirtmişler, açılan yurda tüm öğrencilerin alınmasını istemişlerdir.

☆ TÖB - DER Merkez Yönetim Kurulu, TÖB - DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'na dün yapılan saldırıyı kınayarak, «faşizme karşı mücadelenin kararlı bir savaşçısı olan TÖB - DER'e ve onun Genel Başkanına yönelen saldırılar, bizim mücadele azim ve kararlılığımızı engelleyemez ve engelleyemeyecektir» demiştir.

İSTANBUL

☆ DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar TÖB - DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun saldırıya uğraması üzerine bir telgraf çekerek, «Gazioğlu'na geçmiş olsun derken, faşizme, emperyalizme karşı mücadele eden güçlerin eylem birliğine Türkiye'nin devrimci sendikal mücadele örgütünde dostluk ve dayanışma dileğimi gönderiyorum.» demiştir.

☆ Ümraniye Lisesinde derslere giren öğrencilere silahlı saldırı girişiminde bulunan iki faşist komando, üzerlerinde iki adet tabanca ile ele geçirilmişlerdir.

Kimlikleri açıklanmayan iki komandonun, dün sabah Ümraniye Lisesi önünde silahlarını çıkararak havaya ateş ettikleri, daha sonra da kaçarken polis ekipleri tarafından yakalandıkları öğrenilmiştir. Olay sırasında silahlı saldırganların «Komünistlere ölüm» şeklinde bağırdıkları bildirilmiştir.

İZMİR

☆ Mehmet Altınok adlı Ticaret Lisesi ikinci sınıf öğrencisi Konak Meydanı'nda devriye gezen polis ekiplerini görünce kaçmaya başlamıştır. Öğrencinin durumundan şüphelenen toplum zabıtası ekipleri, genci çarşı girişinde yakalamışlar ve yapılan üst aramasında bir adet tabanca ile 20'ye yakın mermi ele geçirmişlerdir.

KONYA

☆ Konya'da öncekigün Ticaret Meslek Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi'nde çıkan çatışmalarla ilgili olarak gözaltına alınan 29 öğrenciden 4'ü ilk sorgularından sonra tutuklanmışlardır.

ESKİŞEHİR

★ Eskişehir Yunus Emre Öğretmen Okulu'nda önceki gün ilerici öğrencilere saldırarak, üç öğrenciyi yaralayan 13 faşist komando jandarma tarafından gözaltına alınmıştır.

İlgililerden alınan bilgiye göre, olayda yaralanan üç öğrenci sevk edildikleri dispanserde yapılan ilk tedavilerinden sonra taburcu edilmişlerdir.

★ Arama gerekçesi ile girdikleri bir kitapçı dükkanında, dükkan sahibini silah çekerek tehdit ettikleri iddiası ile mahkemeye verilen bir komiser ve bir polis memuru Eskişehir 1. Asliye Ceza Mahkemesinde yargılanmışlardır.

Daha önce de benzeri suçlardan çeşitli cezalara çarptırıldıkları bildirilen Başkomiser Salih Ceran ile polis memuru Hakkı Küçükbarak'ın dün yapılan duruşmaları 21 Haziran tarihine ertelenmiştir.

Enerji konusunda TEK'in açıkladığı raporun gerçekleri yansıtmadığı ileri sürüldü

İSTANBUL, (İSTA)

Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) tarafından hazırlanan ve 1978 yılında 1 milyar kilovat enerji açığı olacağı belirtilen raporun gerçekleri yansıtmadığı, ülkemizde kişi başına düşen yıllık ortalama elektrik tüketiminin 391 kwh ile dünya ortalamasının 5 katı altında bulunduğu belirlenmiştir. Öteyandan TMMOB'ye bağlı Elektrik Mühendisleri Odası da yaptığı bir yayında bu duruma, plansızlığın, yatırımların geciktirilmesinin ve dışa bağımlılığın artırılmasının neden olduğu görüşüne yer vermiştir.

TEK'in raporunda Seyit Ömer'in 450 MW, Tunçbilek B1'in 150 MW, Tunçbilek B2'nin de 1978 yılının ikinci yarısında 150 MW güçle üretime geçebileceğine yer vermiş ancak, bu güne dek yapımı geciktirilen bu santrallerin, yakıt ikmali, akreditiflerinin açılmamış bulunması ve yeni işletmeye açılan tesislerde meydana gelebilecek arızalar dikkate alınmamıştır. İlgililer, bu durumlar gözönüne alındığında, santrallerin 1978'de üretime geçmesinin mümkün olmadığını bildirmişlerdir. Öteyandan, 1977 yılında başta İstanbul olmak üzere bir çok büyük trafo merkezinde meydana gelen arızalar, yine bilindiği gibi 7 Temmuz 1977 tarihinde Yıldıztepe, 22 Aralık 1977 tarihinde Davutpaşa, daha önce de Ümraniye, Mamak gibi trafo merkezlerinde bü yük besleme transformotörlerinin yanmasını da göz önüne alan ilgililer 1978 yılı içinde enerji açığının 1 milyar kwh'in çok üzerinde olacağı ve karanlık bir yıl daha geçireceğimizi ifade etmişlerdir.

TMMOB'ye bağlı Elektrik Mühendisleri Odası'nın yayın organı «Aydınlığa doğru»da bu konuda bir açıklama yapılmıştır. Açıklamada, ülkemizde elektrik enerjisi üretiminde şimdiye kadar gerçekçi, kendi kaynaklarımıza dayanan ve halktan yana bir politika izlenmediği, sanayi ile enerji sektörü arasında dengeli bir ilişki kurulamadığı belirtilmiş, plansız ve planlı dönemlerde yatırımların sürekli geciktiği, dışa bağımlılığın artırıldığı ve kişi başına düşen yıllık ortalama elektrik tüketimimizin 391 kwh ile dünya ortalamasının 5 kat daha altında olduğu görüşüne yer vermiştir.

Fikirtepe Atatürk Eğitim Enstitüsü'nün giriş kapısı değiştirildi

Fikirtepe Atatürk Eğitim Enstitüsü'nde öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğini sağlamak amacıyla okul idaresi tarafından alınan güvenlik önlemleri çalışmaları devam etmektedir. Okul idaresi ilk önlem olarak, eski giriş kapısının karşısındaki yurdun komandolar tarafından saldırı üssü haline getirildiği gerekçesiyle okulun giriş kapısını değiştirmiştir. Yeni değişikliğe göre öğrenciler okula Devrim ve Ecevit Mahallesi yönüne bakan kapıdan gireceklerdir.

Doç. Server

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Gürsoy ve Çapa Nöroloji Kliniğinden Göğüs Anasteziyoloğu Semiha Kutay da Londra'ya gitmişlerdir.

Sedye ile uçağa bindirilen Server Tanilli'yi kardeşleri, eniştesi ile Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı **Erdal Atabek** ve yakınları uğurlamışlardır.

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

..sı Murat Katoğlu, yaptığı açıklamada ozanlar ve sanatçılardan oluşan iki otobüslü bir «Sanat Kervanı»nın doğu illerinde geziler yapacağını ve gösterilerde bulunacağını bildirmiştir.

İstanbul Nükleer

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

min Özbaş, işçi ve teknisyen adı altında merkeze MHP ve Ülkü Ocakları üyesi komandoları almış, İngiltere'de doktorasını yaparken MHP ile ilişki kurduğu ileri sürülen ve yurda döndükten sonra eski 21 Mayısçı ve şimdi MİSK üyesi olan Şadan Tuncer'i de İdari İşler Müdürlüğüne getirdikten sonra Araştırma Merkezi, komando üssü haline dönüştürülmüştü.

İSTA Muhabirinin edindiği bilgiye göre, İstanbul Nükleer Enerji Merkezi'nde çalışan Eskişehir Ülkü Ocakları Derneği eski Başkanı Recai Delibaşoğlu, Avni Gümüş, Müjdat Orhan, bir süre önce Beyazıt'ta bir otelde yanında Emniyet Müdürlüğünden 2 polis memuru ile sahte kimlik taşımaktan yakalanan ve daha sonra serbest bırakılan **İlhan Şahin, Osman Yaşar, M. Atilla Yılbaş** ve eğitim enstitüsü öğrencisi **Fatih Zedeli'nin** sözleşmeleri 1 Mayıs 1978 tarihinden itibaren yenilenmeyerek işlerine son verilmiştir. Öte yandan, daha önce Nükleer Merkezde çalışan, İstanbul MHP İl Yönetim Kurulu üyesi **Ali Doğan** ise Merkezdeki muhasebecilik görevinden ayrılarak SSK Murakabe Heyetine girmiştir.

Alt

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

larını belirten **Yaşar Kemal Yüksekli**, Plan Komisyonu'nun muhtemelen 8 Mayıs Pazartesi günü toplanarak, yeni vergi kanunu tasarısını incelemeye başlayacağını belirtmiştir.

Öteyandan CHP Genel Sekreteri **Mustafa Üstündağ** dün bir açıklama yaparak imalatçı ve toptancıların daha adaletli ölçüde vergilendirilerek üretim maliyetlerinin kaynakta denetleneceğini bildirmiş, «bu yolla aracıların ve toptancıların küçük esnafın sırtından vergi kaçırmaları önlenecek, haksız fiyat artışları denetlenecektir» demiştir.

Üstündağ açıklamasında esnaf ve sanatkârları defter tutma külfetinden kurtarmak için bağışıklığın sınırlarının 8 kat artırıldığını bildirmiş, yıllık hasılatı 288 bin liranın altında olan esnafların ve sanatkârların defter tutma yükümlülüğünden kurtulacaklarını belirtmiştir.

SAHİBİ POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

1 Mayıs 1978, bugüne değin ülkemizde kutlanan 1 Mayıs'ların en anlamlısıydı; gerek nitelik gerek nicelik yönüyle, demokrasi savaşımında ileri bir adım, halkımızın bilinç ve kararlılığında bir gösterge oldu. Daha bugünden işçi sınıfının tarihine altın harfler le kazındı.

Politika'da gençlik

İlerici gençler 1 Mayıs'ta...

Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm halkın emeği, inancı, tutkusu, özverisiyle örülen 1 Mayıs'ta, gençlerimiz de etkin rol oynadılar. 1 Mayıs 1978'e heyecan ve coşkularını kattılar. İşçi sınıfının yolundan yürümenin doğruluğunu, sözde kalmadığını gösterdiler. Saf saf, öbek öbek onbinlercesi birden 1 Mayıs'a akan ilerici gençler tüm gençlere örnek oldular. Halaylarıyla, türküleriyle, marşlarıyla, belgileriyle 1 Mayıs'a renk kattılar. Belgileri arasında, «İşçi Sınıfı Partisine Özgürlük», «TKP'ye Özgürlük», «Atılım Bizimle», «İleri Demokratik Bir Düzen», «Ulusal Demokratik Cephe'de Birleş», «Faşizme Geçit Yok», «Faşist Yuvalar Dağıtılsın», «Gençliğe Can Güvenliği Öğrenim Özgürlüğü» dikkati çekiyordu.

Gençler, 1 Mayıs günü, sabahın erken saatlerinden itibaren Beşiktaş'ta toplanmaya başlamışlardı. Ancak saat 15'e doğru 1 Mayıs Alanı'na doğru yürüyüşe geçebildiler. Hoparlörler gençlerin 1 Mayıs Alanı'na çok yakışacaklarını anons ediyordu. Yakıştı da gençler 1 Mayıs Alanı'na! Bayraklarıyla, pankartlarıyla gelincik tarlası gibiydiler. Kırmızı karanfillerden oluşmuş büyük bir bukettiler. Demokrasi savaşımında önü alınmaz bir sel yatağıydılar. Özgürlüğün yılmaz savunucusu, genç bekçileriydiler.

Kutlamaya katılanlar, gençliğin coşkusunu, işçi sınıfına inanmışlığını çok yakından gördüler. Bir genç, alanın en yüksek ağacına çıkmış, bayrak sallıyor ve sonra da bayrağını asıyordu. Diğer yandan başka bir bayrak etten, kemikten yapılmış kulenin üstünde bir gencin elinde dalgalanıyordu. Bu pırıl pırıl bayraklar gençlik dinamizmini, enerjisini taşıyordu bağrında.

1 Mayıs Alanı'na gençlik başka bir görünümde giriyordu. Bu tüm Türkiye insanlarının faşizmi, emperyalizmi yenmek için birlikte savaşacaklarının somutlanmasıydı. İşçi, köylü öğrenci tüm ilerici Türkiye gençliği istemlerini, umutlarını ve geleceklerini birleştirmişlerdi 1 Mayıs Alanı'nda!

Kutlama töreni biter bitmez gençler hiçbir provokasyona yer vermemek için topluca alanı terkettiler. Ancak, «Haydi 1 Mayıs 1979'a» belgisini de ağızlarından düşürmüyorlardı. 1 Mayısların yılmaz savunucusu olduklarını, 1 Mayıs'larda her zaman işçi sınıfının yanında hazır olacaklarını göstererek!...

KOMSOMOL KONGRESİ SONA ERDİ

★ BİR ÖNCEKİ KONGREDEN BU YANA GEÇEN 4 YIL İÇİNDE, 500 BİN GENÇ SOVYETLERİN EN ÖNEMLİ ŞANTİYELERİNDE GÖNÜLLÜ ÇALIŞTI

★ SOVYET EKONOMİSİNDE ÇALIŞANLARIN ÜÇTE BİRİN 30 YAŞINDAN GENÇ İNSANLAR OLUŞTURUYOR

37 milyon üyeli KOMSOMOL'un (Sovyetler Birliği'ndeki gençlik örgütü) 18. Kongresi Moskova'da yapıldı. Kongre'de konuşan delegeler, genç kuşağın, barış uğrundaki savaşımını ve Sovyetlerin ekonomik gelişmesine daha büyük katkılarda bulunmak kararlılığını belirtmişlerdir. Delegeler, gençlerin, çalışmalar sırasında elde ettikleri başarıları anlatmışlar, ülkenin bütün bölgelerinde işgücüne ihtiyaç olduğunu bildirmişler ve Sovyet devletinin barışçı dış politikasını onayladıklarını açıklamışlardır. Kongre'ye 150 ülkeden konuklar katılmıştır. Kongreye katılan Uluslararası Öğrenciler Birliği Başkanı da, Komsomol'a örgütün en büyük nişanı olan 17 Kasım Madalyası'nı sunmuştur.

KOMSOMOL'UN ÇALIŞMALARI

Komsomol geçtiğimiz dönem enerji sanayiindeki ve ulaştırmadaki en büyük tesislerin kurulmasına katılmış ve yardım etmiştir. Bir önceki Komsomol Kongresinden bu yana geçen 4 ay içinde, 500 bin genç, Sovyetler'in en önemli şantiyelerinde gönüllü çalışmalar yapmışlardır.

Komsomol, çalışmalarını Lenin'in, «tüm gençlerin aktif olarak bilgi edinmeleri ve halkın yararına çalışmaları gerektiği» düşüncesine dayanarak yürütmektedir.

Kuruluşundan bu yana Komsomol'a 140 milyon kişi üye olmuştur. Saflarından bu güne dek 140 milyon kişi geçiren Komsomol'un halen 37 milyon üyesi bulunmaktadır.

Komsomol, en büyük tesislerin kuruluşunun çoğuna aktif olarak katılmaktadır. Son dört yıl içinde 500 bin genç bu gibi tesislerde gönüllü çalışmalar yapmışlardır. Baykal Gölü'nden Pasifik Okyanusu'na dek uzanan bütün Asya'yı aşacak olan dünyanın en uzun demiryolu, Baykal-Amur Ana Demiryolu Hattı'nın döşenmesinde de Komsomol çok geniş görevler almıştır. Komsomol, Batı Sibirya'daki en zengin petrol yataklarını işletmektedir. 1980 Moskova Olimpiyatlarının tesislerinin kuruluşuna katılmaktadır. Sovyet ekonomisinde çalışanların üçte biri, 30 yaşından genç insanlardır. Son beş yıl içinde Komsomol üyeleri, üretimin artırılması için bir dizi yurtsever girişimde bulunmuşlardır. Bir çok genç öncü-işçinin ünü bütün ülkeye yayılmıştır. Sanayi, inşaat ve ulaştırmada, 60 binden çok Komsomol grubu, 5 yıllık dönemin üç yıllık görevlerini normal süresinden önce tamamlamıştır. Sovyetler Birliği'ndeki yüksek okul öğrencisi sayısı 9 milyon 700 bin, diğer düzeylerdeki okul öğrencilerinin sayısı ise 40 milyondur. Bunların çoğu Komsomol üyesidir. Milyonlarca Komsomol üyesi, bilim, teknik ve sanatla uğraşmaktadır. Sanatla uğraşan gençlerin çalışmaları üzerine SBKP'nin bir buçuk yıl önce kabul ettiği karar sayesinde, bu çalışmalar daha da genişlemiştir. Komsomol bünyesi içinde 200'den çok gazete ve dergi çıkmaktadır. Komsomol, gençlerin sanat ve spor çalışmalarını teşvik etmektedir. Komsomol'un kendi yayınevleri vardır. Çalışmalarında büyük başarılar gösteren genç bilim adamı ve yazarlara, her yıl, Leninist Komsomol Ödülleri verilmektedir. Komsomol, gerici güçlere karşı barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme uğrundaki savaşta, 1350 yabancı gençlik örgütü ile işbirliği yapmaktadır. Genç Sovyet uzmanları, 100'den çok ülkede çalışmakta, yabancı meslekdaşlarına, bilgi edinmede, konut yapımında, fabrika ve elektrik santrallerinin kurulmasında yardım etmektedirler.

APN muhabiri Komsomol Merkez Komitesi üyesi Kulik ile görüştü

★ KULİK «GÖNÜLLÜ BİRLİKLERDE ÇALIŞAN GENÇLERİ CENNET HAYAT BEKLEMİYOR» DİYOR VE EKLİYOR: «BATI SİBİRYA'DA YOLUN SON KİLOMETRELERİ ANCAK HELİKOPTERLERLE FETHOLUNABİLECEKTİR»

Komsomol Kongresi devam ederken APN muhabiri, VLKSM (Sovyetler Birliği Leninci Komünist Gençlik Örgütü) Merkez Komitesi üyelerinden Georgi Kulik ile bir görüşme yaptı. APN muhabirinin soruları ve Kulik'in cevapları şöyle:

SORU — Bir önceki (1974) Komsomol Kongresinden de, genç gönüllü birliği Baykal-Amur demiryolları ana hattının döşenmesinde çalışmıştı. Kararların artık gelenek halini aldığını söyleyebilir miyiz?

KULİK — Gençlik 60 yıldan beri Sovyet ekonomisinin geliştirilmesine katılmaktadır. 1918 yılında, yeni yeni örgütlenmeğe başlamış olan Komsomol bütün gençlere ve genç kızlara Volhov Devlet Eelektrik İstasyonunun inşaatına yardım etmesi çağrısında bulunmuştur. Bu, ilk Sovyet elektrik istasyonlarından biridir. Bu ilk inşaatta gelenekler meydana gelmeğe başladı. Daha sonra Komsomol Ural'da Magnitogorsk metalurji kombinasının inşaatına, Gorki Otomobil Fabrikasının, Volga'da Stalingrad Traktör Fabrikasının inşaatına yardım etmiş, Kazakistan ve Sibirya'da uyandırılmamış ve uzun zaman sürülmemiş toprakları kalkındırmağa, 1970 yıllarının yeni inşaatlarına koşmuştu. Komsomol'un büyük yapım işlerinin öncülüğünü üzerine alması, gençlik için, kendi yeteneklerinin gösterilmesine iyi bir vesile oluyor. Burada gençler mert[illegible] coşkuyu, çalışkanlığı ortaya koy[illegible]uyor, örgütleme işlerinde yeni yeni alışkanlıklar meydana geliyor. Nitekim gençlik bu gibi yerlerde daha çabuk hayata atılmış oluyor. Böylece, yeni yeni inşaat yerlerine gidecek gençler arasında yapılan sosyolojik araştırma gösteriyor ki, bunların yüzde 92,2 si topluma faydalı olmak emeli ile, yüzde 76,6 sı da ağır şartlarda kendi güçlerini denemek arzusu ile bu inşaatlara koşuyor...

SORU — Gönüllüler kimlerdir? Bu birlikler nasıl kuruluyor?

KULİK — Gönüllüler, SSCB'nin 15 Cumhuriyetinden gelen gençlerdir. Ayrıca büyük bölge ve kentlerden gelenler de vardır. Örneğin, «Atommaş»ın inşaat yerine gidecek olan müfrezede Azerbaycan'dan gelen 70 kişi, Ermenistan'dan gelen 30 kişi, Gürcistan'dan gelen 60 kişi, Kırgızistan'dan gelen 45 kişi, Tacikistan'dan gelen 25 ve Özbekistan'dan gelen 70 kişi var.

Birlikleri kurmakta bazı güçlükler oldu. Cumhuriyetlerin Komsomol Merkez Komitelerine, Bölge ve Mıntıka Komiteleri komsomol birliklerinde çalışmak isteyen gençlerden ve genç kızlardan gerektiğinden çok daha fazla başvuru geldi. Bu yüzden bir yarışma düzenlemek zorunda kaldık: Öncelik, inşaat yerlerinde bir meslek erbabı olarak çalışabilenlere tanındı. Şunu da gizleyemem: Bu birliklere giren gençleri asla bir cennet hayatı beklemiyor. Özellikle Batı Sibirya'da ve BAM'ın bulunduğu yerlerde... Orada yolun son kilometreleri ancak helikopterlerle fetholunabilecektir.

SORU — Demek ki, yeni yeni toprakların işlenmesinin başlandığı yerlerde, yollar bitiyor.

KULİK — Amma da yaptınız. Hayır, tam tersine. Orada yollar yeni başlıyor. Ve çok geniş perspektifler açıyor.

Türkiye'de uyuşturucu madde kullananların çoğunluğu yüksek gelirli aile çocuğu

BİR ARAŞTIRMAYA GÖRE, ÖĞRENCİ AİLELERİNİN SOSYAL VE EKONOMİK SEVİYELERİ YÜKSELDİKÇE UYUŞTURUCU MADDE KULLANMA ORANI ARTMAKTADIR. AYRICA PARÇALANMIŞ AİLELERİN ÇOCUKLARI ARASINDA DA UYUŞTURUCU MADDE KULLANMA ORANI YÜKSEKTİR. AFYON, ESRAR VE LSD KULLANAN ÖĞRENCİLER ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 2.47'SİNİ KAPSAMIŞTIR.

Türkiye'de uyuşturucu madde kullanan gençlerin sayısında gözle görülür bir artış var. Genellikle zengin aile çocukları arasında yaygın olan uyarıcı ve teskin edici madde kullanma olgusu, toplumun çelişkilerini farkedip de çıkmaza giren yoksul aile çocuklarını da etkiliyor. Yapılan araştırmalar, zengin ailelerin çocuklarının afyona ve LSD'ye; buna karşılık yoksul ve işsiz güçsüz gençlerin eczanelerde satılan drajelere eğilimli olduğunu gösteriyor. Gecekondu semtlerinin gençliği, Anadolu'dan gelen işsiz gençler, yüksekokullara giremeyip büyük kentlerde aylarca vakit öldüren gençler, çok yüksek fiyatlarla satılan afyon ve LSD'yi alacak ekonomik güce sahip olmadığından eczanelerde satılan haplara, kendi deyimleriyle «hapçılığa» yöneliyorlar. Zengin aile çocukları ise tatminsizliklerini gidermek için eczanelerden çok yasadışı yollara başvuruyor ve LSD'yi, afyonu oldukça fazla paralar harcayarak birtakım çetelerden satın alıyor...

Bir anket ve sonuçları

Konuyla ilgili olarak İstanbul Üniversitesi'nin mart ayı bülteninde ilginç bir anketin sonuçları yayınlandı. Doç. Dr. Aysel Ekşi tarafından kaleme alınan makalede Medikososyal tarafından uygulanan bir anketin sonuçları değerlendirilmiş. İstanbul Üniversitesine giren 4613 genç üzerinde uygulanan ankete katılan gençler kimlikleri gizli kalmak koşuluyla soruları yanıtlamışlar. Doç. Dr. Aysel Ekşi'nin raporu 17-21 Ekim 1977'de Ankara'da toplanan «13. Ulusal Pediyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi»nde de okunmuş. Aysel Ekşi, yazısında şöyle diyor:

«Gençlerin uyuşturucu ve uyarıcı maddelere bağımlılığı bilindiği gibi özellikle son yıllarda pekçok ülkede büyük sorun haline gelmiştir. Biz ilk aşamada İstanbul Üniversitesi'ne yeni giren gençler arasında bu tip maddelerin ne ölçüde kullanıldığını ve kullanan öğrencilerin sosyal, ekonomik durumlarını, aile yapılarını saptamaya çalıştık.»

....

Elde edilen bulgular şöyledir: Öğrencilerin yüzde 16.41'i Diazem, Serepaks gibi teskin edici ilaçları, yüzde 11.10'u uyku ilaçlarını, yüzde 2.60'ı Desoksin, Amfetamin gibi uyarıcı maddeleri, yüzde 2.47'si esrarı, yüzde 0.7'si LSD'yi ve yüzde 0.5'i afyonu çeşitli derecelerde kullandıklarını bildirmişlerdir. Ankette dereceleme «Hiç kullanmadım», «Bir kere denedim», «Sınav zamanı kullanırım», «Sık sık kullanırım», «Devamlı kullanıyorum» şeklinde yapılmış ve öğrencilerden kendilerini en doğru anlatan birini seçmeleri istenmişti.

Doç. Dr. Ekşi, teskin edici ilaçları kullanan gençlerin oranının, ailenin aylık gelirinin yükselmesine paralel olarak arttığını belirtiyor. Anketin sonucunda, ailesinin aylık geliri 3 bin liradan az olanların yüzde 13'ünün, aile geliri 3-7 bin lira olanların yüzde 23'ünün ve 20 bin liradan fazla olanların yüzde 30'unun bu ilaçları kullandığı anlaşılmıştır.

Doç. Dr. Ekşi, değerlendirmesinde şöyle diyor:

«Öğrencilerin mezun olduğu okullar arasında yapılan karşılaştırma da ailenin ekonomik durumuna paralel düşmektedir. Örneğin lise dengi okullardan gelenlerin yüzde 12'si, resmi lise mezunlarının yüzde 16'sı bu tip ilaçları kullanırken, kolej mezunlarının yüzde 29'u kullanmıştır.»

Aynı araştırmaya göre, öğrenci ailelerinin sosyal ve ekonomik seviyeleri yükseldikçe uyuşturucu madde kullanma oranı artmaktadır. Ayrıca parçalanmış ailelerin çocukları arasında da uyuşturucu madde kullanma oranı yüksektir. Afyon, esrar ve LSD kullanan öğrenciler ankete katılanların yüzde 2.47'sini kapsamıştır. Fakültelerarası dağılım bakımından ise en çok uyuşturucu madde kullanma oranı Hukuk ve Edebiyat fakültelerinde okuyan öğrenciler arasında görülmüştür.

İstanbul Üniversitesinde uygulanan anketten çıkan bir başka ilginç sonuç da büyük şehirlerde ilaç kullanma oranının kırsal kesim gençliğine oranla çok daha fazla olduğudur. Kırsal kesimde teskin edici ilaç kullanımı yok denecek kadar azdır. Ankete katılan gençler arasında anne babası hiç okula gitmemiş gençler ile yüksek öğrenim görmüş gençler arasında da farklılıklar görülmüş. Eğitim düzeyi gelişmiş ailelerin çocukları arasında teskin edici ilaçlara ilgi daha fazla.

Uyuşturucu maddelerle savaş

Kapitalist üretim ilişkilerinin bozduğu toplumsal yapının verilerinden biri olan uyuşturucu kullanma alışkanlığı cezai hükümler getirmekle önlenemiyor. Türk Ceza Kanunu uyuşturucu kullananların tıbben tedavisini öneriyor. TCK 404/2 f. 3'de şöyle denilmektedir:

«Uyuşturucu maddeleri kullanan kimsenin alışkanlığı iptila derecesinde ise, salâhı tıbben tebeyyün edinceye kadar (iyileştiğine tıbben kanaat getirinceye kadar) hastanede muhafaza ve tedavisine hükmolunur. Hastane bulunmayan yerlerde ise bu kabil kimseler hastane bulunan yerlere sevkedilirler.»

Bütün bunlardan sonra hemen belirtelim ki ülkemizde uyuşturucu madde tutkunları için ıslahhaneler yoktur. Uyuşturucu kullananlar kendilerini asıl amacı bu olmayan hastanelerin asabiye servislerinde yada akıl ve ruh hastalıkları hastanelerinde tedavi ettirme yollarına başvurmaktadırlar.

Cezai müeyyidelere ve tıbbi tedavi yolu ile uyuşturucu maddelerle savaşılamadığı ortadadır. O halde, gittikçe yaygınlaşma eğilimi gösteren bu olgu ile nasıl savaşılacak? Bizce sorunun çözümü, «Toplum bizi kabul etmediğine göre ondan uzaklaşıyoruz» diyen gençleri yaratan sömürü düzeninin değiştirilmesinde yatmaktadır. Sosyalist toplumların gençliği, bu toplumlarda uyuşturucu madde sorunu diye bir sorunun bulunmaması, bunun kanıtıdır.

KAPİTALİST DÜNYA GENÇLİĞİ ARASINDA UYUŞTURUCU MADDE ALIŞKANLIĞI ARTIYOR

Çağımızda kapitalist dünyada uyuşturucu ilaç düşkünlüğü giderek artıyor. Uyuşturucu ilaç düşkünlüğünün ana nedeni kapitalist düzenin özünde yatıyor. Kapitalizm diğer toplumsal bunalımlar gibi, bu bunalımın da yeşerip gelişmesi için en elverişli koşulları yaratıyor.

Toplam 20 milyon işsizi bağrında taşıyan kapitalizm artık kitlelere ve özellikle gençlere hiç bir şey vermiyor, veremiyor. Genç işsizlerin işsizlik oranı içindeki payı durmadan yükseliyor. 20 milyon işsizin yaklaşık yarısını, 9 milyonunu genç insanlar oluşturuyor. Böyle bir ortamda gençlerin uyuşturucu maddelere ilgi duymasının nedeni ise çok açık.

Kapitalist ülkelerde gençlik haklarının ayaklar altına alınması, işsizliğin yükselmesi, can güvenliğinin kalmaması; tüm bunlar, gençliğin uyuşturucu madde düşkünlüğünün artmasıyla ilintili şeyler. Kapitalizm ve çokuluslu tekeller gençliğin önüne yoz bir yaşamı, uyuşturucu madde düşkünlüğünü, fuhuşu koyuyor ve tüm bunlardan azımsanmayacak ölçüde yararlanıyor, aşırı kârlar elde ediyorlar.

1975'te Batı dünyasında 250 bin kadar uyuşturucu ilaç düşkünü ve aşırı uyuşturucu ilaç dozundan dolayı bin ölüm vardı. Buna uyuşturucu ilaç düşkünlüğünün yol açtığı sayısız suçlar da eklenebilir. Aynı yıl içinde yaklaşık 3 milyon dolarlık narkotik ilaç satıldı. En büyük talep ise uyuşturucuların en serti olan eroine oldu. Bir kilo eroinden bugün 500 bin dolar kazanç sağlanmaktadır. Sadece ABD'de 1 milyon uyuşturucu ilaç düşkünü, tekeller ve bazı bürokratlarla işbirliği yapan büyük narkotik kaçakçıları için çok önemli bir pazar yaratmaktadır. Uyuşturucu ilaç düşkünlerinin çoğunu ise ABD'de gençler oluşturmaktadır.

Federal Almanya Cumhuriyeti'nde narkotik ilaç kaçakçıları, 1975 yılında yarım milyon kişiyi zehirlemeyi başardılar. Bu 500 bin kişiye ilaç müşterilerinin özünü oluşturan 40-50 bin kadar 14-15 yaşlarında genç de dahildir. Federal Almanya'da 12 bin ilaç düşkünü artık çalışamayacak durumdadır. Bu ülkede uyuşturucu ilaç düşkünlüğünden dolayı son bir yılda 155 önemli olay meydana gelmiştir.

Sadece bu veriler bile, «en gelişmiş» kapitalist ülkelerde uyuşturucu madde düşkünlüğünün hangi boyutlara vardığını ve bu gençlerin bu işte kâr alanı ve pazar olmada artan rollerini göstermeye yeter. Gençliği kapitalizmin yoz yaşamından, özellikle gelişmekte olan ülkelerde «Amerikan tarzı yaşamdan» kurtarmak büyük önem taşımaktadır.